I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
'Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 25-го БЕРЕЗНЯ 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 25, 1966 No. 56. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 24-го березня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН НА ПОХОРОНІ ДРУЖИНИ КОНГРЕСМЕНА ЕМЕНЮЕЛА СЕЛЛЕРА в Брукліні. Президент із дружиною відлетів із Вашингтону так, що журналісти довідалися про це аж пізніше. Поліція в Бруклині аж в 9-ій годині перед полуднем довідалася, що Президент прибуде вполудне до міста, і поспішно мусіла заряджувати все те, що потрібне для безпеки Президента. Президент вшанував свою присутністю на похороні дружини конґресмена Селлера тому, що цей когресмен є одним із тих п'ятьох конґресменів, які в 1931 році вперше разом із Джансоном були вибрані до Конґресу. Конґресмен Селлер має 77 років і займає свій пост вже 85 років. Після похорону Президент негайно відлетів до столиці.

ХОЧУТЬ ЗБУДУВАТИ РАДІОВИЙ ТЕЛЕСКОП коштом $3-ох більйонів. Цей телескоп мав би коштувати від 3-ох до 5-ох більйонів дол., і він має бути сильніший за всі радіотелескопи світу, взяті разом. Він зможе відбирати радіові сиґнали, які вийшли з космосу 200 світляних років тому і зможе збирати на 1,000 разів більше радіової енерґії, як найбільший теперішній радіовий телескоп в світі. Цей телескоп - велетень пропонує збудувати д-р Бернард М. Олівер на конвенції Інституту Електричних і електронічних Інженерів. Справою побудови цього телескопа мала б зайнятися Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація, бо це буде „природний додаток до програми дослідів космосу".

СЕНАТОР ДІРКСЕН ПРОПОНУЄ ПОПРАВКУ ДО КОНСТИТУЦІЇ в справі молитви в школах. Провідник республіканської меншости в Сенаті Еверетт МекКінлі Діркcен вніс законопроєкт про Поправку до Конституції, яка дозволяла б на добровільну молитву в публічних школах. Він заявив, що знов збільшується число протестів проти рішення Найвищого Суду ЗДА, який визнав молитву в публічних школах за незгідну з Конституцією цієї країни, в якій Церква є відділена від Держави. Сен. Діркcен заявив, що його Поправка не даватиме права Управам шкіл складати форму і зміст молитви. Ця Поправка відноситься до публічних шкіл, які користають із державних фондів. В приватних школах учні моляться без перешкод.

СТЕЙТОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОЦІНЮЄ, ЩО В ПІВДЕННІЙ ДАКОТІ ЗГИНУЛИ 96,000 ТВАРИН під час сніговії в березні цього року. Між цими тваринами були рогата худоба, вівці та свині. Найбільші втрати в домашніх тваринах були в повіті Мід, де згинули під час сніговії 10,000 овець і 7,000 коров. Найбільше тварин гинули від удушення, коли замерз мокрий сніг на очах і ніздрях тварин. В Південній Дакоті впав глибокий сніг 22-го березня, і в деяких місцевостях були з того приводу закриті школи. Сніговії продовжувалися в стейтах Айдаго, Небрасці і Дакотах і 23-го березня, число смертних випадків в людях становить 20.

У СВІТІ

ДЕМОКРАТИЧНИЙ СЕНАТОР НЮ ЙОРКУ РОБЕРТ КЕННЕДІ поїде до Південної Африки, де промовлятиме на зборах Національної Унії Студентів Південної Африки, в Кейп Тавн у травні.

7.000 ПРАЦІВНИКІВ ЕВРОПЕЙСЬКОГО СПІЛЬНОГО РИНКУ вийшли на страйк, домагаючись вищих платень. Страйк почався після того, як було відкинено домагання працівників підвищити їм їхні заробітні платні на 14 відсотків.

ПАПА ПАВЛО VI ВІДМОВИВСЯ НОСИТИ ВИШУКАНІ ЧЕРЕВИКИ з хрестиками і закрученими носикали. Папа воліє звичайні черевики, а приписані церемоніялом буде вбирати лише для святочних виступів. Вже Папа Іван XXIII вимагав від свого шевця, щоб виготовляв йому вигідні радше, ніж елегантні черевики.

ІНДІЯ ВІДМОВИЛАСЬ ВИСЛАТИ МЕДИЧНУ МІСІЮ ДО В'ЄТНАМУ. Індійський міністер закордонних справ Сваран Сінгг, виступаючи перед парляментом, сказав, що ЗДА пропонували Індії вислати таку місію до В'єтнаму, але не вимагали її, тож і не було конечним її висилати.

КУРДИ, ЯКІ ВЖЕ П'ЯТЬ РОКІВ ВОЮЮТЬ за свою автономію в рамах Іраку, поділились на дві групи. Непорозуміння постали між провідником повстанців ген. Мустафою аль-Барзані і провідником курдської демократичної партії Ялялем Талябані. Партія вимагає від військовиків визнати за нею право організувати „курдський уряд".

4.2 МІЛЬЙОНА ДОЛЯРІВ ПРИЗНАЧИЛИ ЗДА на допомогу в західньому Пакістані. Ця допомога призначена на розбудову сільських медичних осередків, санітарних улаштувань, доріг і шкіл.

ВІДНАЙДЕНА В ЕСПАНІЇ БІЛЯ ПЯЛЯМАРЕС АМЕРИКАНСЬКА ВОДНЕВА БОМБА залишається далі проблемою. Американські специялісти роблять заходи, щоб її витягнути з морських глибин і перевести до ЗДА. Але вся трудність полягає в глибині, де затрималась бомба, і куди важко дістатись із приладами, що мають підняти бомбу на поверхню моря.

СОВЄТСЬКИЙ КРИТИК В. ЗІМЕНКО ВИМАГАЄ, щоб були регабілітовані деякі мистці-модерністи, не зважаючи на те, що їх творчість не йшла за соц-реалізмом. Зіменко думає про регабілітацію Василя Кандінського, Казимира Мелевіча, Марка Шаґаля і Володимира Тафліна, яких перші твори є в музеях Москви і Ленінґраду. В останньому часі появились в Україні статті про українського модерніста скульптоза Олександра Архипенка, хоч його імені не було у словниковій частині УРЕ.

ҐІЛЬОТИНА, ЩО ВІДПОЧИВАЛА ВЖЕ ДВА РОКИ, була уживана знову в Ліоні, у Франції. Там у вівторок стяли голову 31-річному Саібові Гашмі, засудженому на кару смерти за вбивство трьох альжирських співгромадян на терені Франції.

НОВІ СИЛЬНІ ЗЕМЛЕТРУСИ ПЕРЕЖИЛА ПРОВІНЦІЯ ГОПЕЙ в Китаю. Тим разом китайська комуністична преса повідомила про ці землетруси, подаючи, що були знищені доми, як також втрати в людях. Та не подала точно, як великі ці пошкодження. Повідомляють, що останні землетруси були сильніші, ніж попередні з 8-го березня, про що подавали сейсмографічні стації в Японії.

В ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІЙ ІНДІЇ ВІДБУЛИСЬ ЗНОВУ ПРОТИУРЯДОВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ. Поліція вживала палиць і слізного газу проти студентів, які протестують проти урядової політики відносно Панджабу і секти сіхів. Продовжувались теж демонстрації в Калькуті, де населення протестує проти обмеження харчів. Там згинуло 25 осіб. Заворушення в Калькуті інспірують індійські комуністи, які підтримують Китай.

Папа й Архиєпископ Кентербері обнялись

Рим. — Папа Павло VI і провідник англіканської церкви Архиєпископ Кентербері Майкел Рамсей обнялись в середу в „поцілунку любови" підчас офіційної зустрічі в Сикстинській каплиці у Ватикані і святочно заявили спільно працювати для злуки всіх християн. Це була перша від віків зустріч голови Англійської Церкви з головою Католицької Церкви. Під час церемонії в історичній Єпископській каплиці обидва церковні достойники сиділи у фотелях на тому самому підвищені під славною картиною Михайла Анґела „Страшний суд". Вітаючи англійського архиєпископа Папа сказав, що він відбудовує міст, який лучить Римську церкву із Кентерберійською. Обидва церковні провідники стверджували трудноші в об'єднанні 550 мільйонів католиків із 45 мільйонами англіканів, але висловлювали глибоке бажання працювати для повного об'єднання Християнської Церкви. В церемонії взяли участь кардинали, дипломати, як також духовенство православної, методистської, лютеранської і баптистської церков. Папа подарував англійському гостеві старовинну картину Христа невідомого італійського майстра і 50-томову історію останнього Собору. Архиєпископ Рамсей подарував Папі свої власні книги. Д-р Рамсей молився потім у базиліці св. Петра і відвідав гробниці Папи Григорія VIII, що вислав був св. Августина з місією до Англії, де св. Августин став першим єпископом у Кентербері, як також Папи Івана XXIII.

Окружний Комітет Відділів УНС Західньої Пенсильвенії відбув наради

Питсбурґ, Па. — В неділю, 20-го березня 1966 пополудні, тут у готелі Пік-Рузвелт відбулися чергові збори Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу Західньої Пенсильвенії з участю головного предсідника Йосипа Лисогора, головного радного Андрія Джули та репрезентантів Відділів і делегатів Округи. Збори відкрив і ними проводив голова Окружного Комітету Чарлз Сашко, який також склав звіт з союзової активности в Окрузі впродовж року. Праця — згідно в твердженням звітодавця — не дала таких результатів, як можна б очікувати, головно тому, що існують відділи, які не проявляють активности. Ювілейні відзнаки за найкращі осяги в праці дістали з рук гол. предс. Й. Лисогора Михайло Турко, А. Джула, Ч. Сашко, В. Рефт та Н. Драпала. Гол. радний А. Джула говорив коротко про свої обов'язки і свою працю, як Головного радного УНС, та про загальні успіхи УНС в ЗДА і Канаді. На закінчення він закликав приявних до участи в крайових кругольних змаганнях УНС, що відбудуться в Аліквіпі в днях 29 і 30-го квітня. Гол. предс. Й. Лисогір, з'ясувавши загальний розвиток і стан УНСоюзу та його можливості на майбутнє, віддав окрему увагу справам недалекої конвенції УНС, що відбудеться в Шикаґо в тижні, що починається 16-го травня і обов'язки всіх членів та, зокрема делеґатів, у зв'язку з цією конвенцією. Говорячи про загальний розвиток УНС, п. Лисогір ствердив, що між усіми амероканськими братськими організаціями, які нараховують 10 мільйонів членів, УНС займає тепер 21-ше місце, в порівнянні з 23-ім місцем, яке він займав у 1961-му році. Під час дискусії, в якій між іншими забирали голос колишня заступниця гол. предсідника пані Марія Малевич, п. Іваницький, п. Шабінський, п. Малюк та інші, заторкнено багато актуальних, головно організаційних справ. На закінчення нарад їхній голова п. Сашко поінформував про видання УНСоюзом книжки „Масмо Кардинала" українською й англійською мовами та заохочував до її набуття. Прибуток з продажу тієї книжки призначений на Фонд Українського Університету в Римі. Розмови продовжувалися під час приготованої панями з Окружного Комітету спільної вечері.

З'ЇЗДІВСЬКА ВЕСНА

Іде весна. Весна з'їздівська, — пише „Радянська Україна" 2 березня. — На честь з'їздів партії тваринники Млинівського району, Рівенської области, виконали квартальний плян здачі державі молока, м'яса і яєць.

Чотири округи УНС матимуть наради з кінцем цього тижня

З кінцем цього тижня, в суботу і неділю 26 і 27-го березня, чотири Окружні Комітети УНСоюзу матимуть свої передконвенційні збори і наради з участю головних екзекутивних урядовців. В суботу, 26го березня, гол. предсідник УНС Йосип Лисогір візьме участь у спільних нарадах скрентонської і вілкс-берської Округ у Скрентоні, а в неділю, 27-го березня, він буде приявний на союзових зборах у Фреквил у Пенсилвенії. Головний секретар д-р Ярослав Падох буде в суботу на нарадах Окружного Комітету Відділів УНС в Балтіморі, а в неділю, 27-го березня, на нарадах Комітету Відділів УНС стейту Коннектикат у Гартфорді.

УКРАЇНЦІ — КАНДИДАТИ ДО КОНҐРЕСУ І СТЕЙТОВОЇ ЛЕҐІСЛЯТУРИ

У цьогорічних правиборах навесні та, якщо вони ці правибори виграють, у виборах в листопаді у Філядельфії будуть два українські кандидати: адв. Тома Дармограй (фото зліва), один із віце-президентів УКК та відомий наш діяч з молодшої генерації, кандидує на конґресмена ЗДА, а другий з наших відомих діячів, головний радний УНСоюзу Іван Одежинський, кандидує до стейтової леґіслятури. Про кандидатуру Ів. Одежинського надрукований на іншому місці в цьому числі окремий допис.

Китай не візьме участі в комуністичному конґресі

Токіо. — В радієвій програмі, призначеній для населення Совєтського Союзу, пейпінґське радіо заденунціювало в середу Совєтський Союз за його політику „чорних діл", „підступу" та „шовінізму", як також змову разом із ЗДА окружити Китай і запродати в'єтнамський нарід у неволю. В цій радіопередачі Китай потвердив вислану в листі до проводу совєтської комуністичної партії відмову взяти участь в конґресі в Москві, що починається 29-го березня. Відмовилась від участі у цьому конґрес також Альбанія. Китайська заява була відповіддю на листа совєтської комуністичної партії до всіх комуністичних партій, що в ньому обвинувачувалось Китай в намаганні викликати війну ЗДА із Совєтським Союзом. Цей лист був надрукований у німецькій газеті „Ді Вельт" в Гамбурґу. Китайська заява говорить точно, що Совєтський Союз всякими підступами намагається ділити панування над світом із ЗДА і співдіє з Америкою в різних „брудних "ділах", створюючи „святий аліянс" проти Китаю. Покищо не було ніякої реакції Москви на китайського листа, що був висланий у вівторок. Бойкот 23-го конґресу комуністичної партії в Москві китайськими комуністами означає глибокий і більший розкол між партіями цих двох країн. Китайці, не зважаючи на опозицію до політики Хрущова — брали участь у попередньому конґресі совєтських комуністів в Москві в 1961 р.

Китай відкликав свого амбасадора з Індонезії

Джакарта. — Китайський уряд відкликав свого амбасадора з Індонезії, а разом з ним інших своїх дипломатів у цій країні. Одинадцять червонокитайських дипломатів з амбасадором Яо Чун Мінґом виїхали з Джакарти до Пейпінґу, де відбудеться нарада в справі останніх подій в Індонезії. Новий режим ґенерала Сугарта усунув від уряду колишнього міністра закордонних справ Індонезії Субандрія, який мав цілу аґентурну сітку, що була на службі комуністичного Китаю. Дипломати сумніваються, щоб останні події привели до зірвання зв'язків Індонезії з Китаєм, але згоджуються в тому, що ці зв'язки вже не будуть такі приязні, як були за попереднього режиму.

Монтреальська округа УНСоюзу приготовляється до конвенції

Монтреаль (Д. П.) — В суботу, 19 березня 1966 р. тут відбулася чергова нарада Окружного Комітету Відділів УНСоюзу з осідком у Монтреалі, на якій, під проводом голови інж. Миколи Граба та секретаря Дмитра Попадинця, головним предметом нарад були конвенційні справи. Інж. М. Граб і Попадинець з'ясували свої проєкти змін та доповнень статуту. Окрему увагу віддано справі Окружних комітетів. Приявні погодилися в тому, що до статуту УНСоюзу слід ввести постанови про обов'язковий поділ Відділі УНСоюзу на округи та обов'язкову участь Відділів в працях округ. В цей спосіб УНС з двоступневої став би триступневою установою, перекидаючи частину своїх завдань та обов'язків на окружні організації. В дальшому, згідно із закликом головної канцелярії УНС, утворено пост пресового референта Округи й обрано на нього секретарку Пластового Відділу в Монтреалі, п-і Брониславу Мельник. Обрано також постійного представника Округи до КУК в особі Дмитра Попадинця. Між конвенційними проєктами винесено бажання, що б конвенційна комісія подбала про приміщення канадійського прапору на залі поруч прапорів американського та українського, щоб запрошено канадійського консуля на конвенційний бенкет та відспівано на ньому канадійський гимн. Окружний Комітет схвалив подбати про те, щоб дістати від місцевих та провінційних достойників, зокрема прем'єра квібецького уряду Лясажа і посадника Монтреалю, привіт для конвенції і її пам'яткової книги.

Окружна управа має подбати про офіційне запрошення УНС та його Окружного комітету на світову виставу в Монтреалі. Із загальних справ вислухано звіту Окружної управи з праці округи і окремо тепло привітано утворення нового Відділу УНСоюзу при церкві св. Івана Хрестителя заходами окружного організатора Осипа Скварського. Президія Округи враз із п. Скварським відвідала пароха тієї парохії о. Бринявського, щоб йому подякувати за прихильність до УНСозу та зустрітися із членами-основниками нового Відділу. Поруушено питання виготування забезпеченевих грамот в двох мовах, англійській і українській, та обговорено питання получення малих і неактивних Відділів округи з більшими Відділами. Підмічено з признанням збільшення числа інформативних статтей та вісток про канадійський УНСоюз в „Свободі", що має позитивне значення для його розвитку в Канаді. Врешті обговорено основний обов'язок конвенційних делегатів відносно придбання ще до конвенції бодай по десять нових членів. Завдяки праці окружного організатора та відділових урядовців, а особливо допомоги обласного організатора Василя Дідюка, який два тижні провів в Монтреалі на допомозі місцевим Відділам у збільшенні свого членства, округа вже виконала 75 відсотків своєї передконвенційної квоти. Також з признанням підмічено відвідини в Монтреалі та Оттаві директора Канадійської Канцелярії та гол. радного Богдана Зорича, якого жива інформативна діяльність серед місцевого громадянства допомогла оживити союзове життя та здобула прихильне відношення громадянства до УНС та його праці

Якщо Ви маєте 65 років

Ще тільки один тиждень часу залишається до реєстрації на медичну опіку в системі „Медікер" усіх осіб, що досягнули чи переступили 65-ий рік життя. Реченець реєстрації минає 31-го березня і хто до того часу не зголоситься, може втратити право на таку опіку на кілька місяців, а опісля платити більші вкладки. Тому, хто має 65 років або більше, нехай це скаже негайно. Реєструватись треба в бюрах Соціяльного Забезпечення, або також поштою. Відповідні формуляри можна дістати в кожному поштовому уряді і також поштовий урядовець допоможе їх виповнити.

Митрополит Амврозій посвятив новозбудовану залю Парафіяльної Школи при Катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії

Філядельфія. — Вже у близькому часі — як подає філядельфійський щоденник „Америка" — відбудеться благословення нової катедри Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії в цьому місті. Будівля цієї святині вже завершена і й тепер йдуть кінцеві будівельні праці. Побіч катедри стоїть будинок парафіяльної школи, а це недавно вибудували тут велику залю при цій школі. В неділю, 20-го березня відбулось благословення цієї залі, що його довершив Митрополит українців католиків у ЗДА Високопреосвященний Амврозій Сенишин. Благословення почалось Богослуженням, що його відслужив під президіюванням Владики парох катедри о. В. Лостин при співслуженні о. Д. Клуні й о. Р. Дубицького. Митрополит Сенишин виголосив проповідь, в якій підкреслював значення Другого Ватиканського Собору, що пройшов в атмосфері взаємної любови і всепрощення. Того ж дня після полудня відбувся бенкет, в якому взяло участь 600 учасників. Бенкет зорганізував ректор катедри о. канцлер М. Федорович і проводив ним о. Р. Москаль. В мистецькій програмі виступали шкільні діти і катедральний хор під управою диригента О. Лупаня. Від української громади промовляв голова Відділу УККА д-р Б. Гнатюк. Головну промову виголосив Митрополит Сенишин, заявивши, що він бажає причинитись до розбудови тієї дільниці, як українського осередку у Філядельфії. Його заходами збудована заля при катедральній школі, його також заходами викінчується велика будівля української католицької катедри.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ АКАДЕМІЯ В ПОШАНУ СЛ. П. Д-РА СТ. ВИТВИЦЬКОГО

Ню Йорк. — Цієї суботи, 26-го березня о год. 6:30 вечорі тут у великій залі Українського Народного Дому при 2-ій Евеню відбудеться Академія в пошану померлого недавно президента Української Народної Республіки в екзилі д-ра Степана Витвицького. В програмі академії візьмуть участь Марта Кокольська і Марія Цісик та Степан Ріпецький. На закінчення програми будуть висвітлені фільмові кадри з життя і похоронів д-ра Степана Витвицького.

Сл. п. Василя Мудрого поховано в Йонкерсі

Йонкерс, Н.Й. — В середу, 23-го березня, відпоручники митрополита Амврозія Сенишина і єпископа Йосифа Шмондюка в асисті духовенства і репрезентанти багатьох наших центральних та місцевих установ і велика жалобна громада супроводила на місце вічного спочинку на цвинтарі „Мавнт Говп" („Гора Надії") одного з найвидатніших українських громадян та діячів в Україні й на еміґрації, сл.п ред. Василя Мудрого, який помер на 73-му році життя в суботу, 19-го березня. Похоронні відправи почалися о год. 9ій рано в похоронному заведенні В. Ковальчика в Йонкерсі, де попередніх двох днів були відправлені панахиди. Опісля відправи продовжувались в місцевій українській кат. церкві св. Михаїла та, вкінці, на цвинтарі „Мавнт Говп", де Покійного поховано. Похорони відправляли відпоручник митрополита Кир Амврозія о. шамбелян Михайло Половий та відпоручник Стемфордського єпископа Кир Йосифа о шамбелян Іван Стах в асисті місцевого пароха і декана о. Василя Клоса, головного предсідника „Провидіння" о. декана Мирослава Харини та о. Теодора Варехи. Церква була виповнена численними репрезентантами українських установ та громадянами, що прийшли віддати останню прислугу Покійному. Над відкритою могилою на цвинтарі Покійного прощали президент Ради Наукових Товариств ім. Шевченка проф. д-р Роман Смаль-Стоцький, мін. Юліян Ревай від Т-ва „Самопоміч", пані Катерина Пелешок від Об'єднаного Комітету Українських Організацій Ню Йорку — Відділу УККА, мґр. Іван Базарко від головної канцелярії УККА, ред. Петро Сагайдачний під кол. працівників пресового концерну „Українська Преса" та мґр. Святослав Коцибала від місцевої йонкерської Української Громади. Після похоронних обрядів у церкві і на цвинтарі відбулися в одному з ресторанів поминки, під час яких багато промовців говорили про чесноти Покійного, його працю і заслуги для українського народу та його змагань. Промовляли: о. декан Харина, о. шамбелян Стах і о. шамбелян Половий, п. Ігнат Білинський, який відчитав також останній салют для Покійного від президента УККА проф. д-ра Лева Добрянського, екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір відчитав кондоленційні телеграми та, опісля, склав подяку м-ґрові Іванові Базаркові за дбайливу організацію похорону, а дальше промовляли: адв. Роман Олесницький, Петро Байбак, мґр. Зенон Корчинський, д-р Роман Голіят, п. Антін Шаран і найбільш зворушливо згадував свого покійного шкільного товариша д-р Василь Палідвор. Від Родини дякував усім за останню прислугу Покійному п. Яків Іванчук. Поминки, якими проводив мґр Св. Коцибала, започаткував і закінчив молитвою о. шамбелян Іван Стах. Як уже інформовано раніше, обширні повідомлення про смерть сл.п. Василя Мудрого та його ролю надрукували чи не всі нюйоркські газети, включно з „Ню Йорк Таймсом", „Геральд Трибюн" та інші, використовуючи пресове повідомлення, що його приготовив ред. Володимир Душник.

Представники громадянства зможуть контролювати місцеві аґенції для поборювання вбогости

Вашинґтон. — Директор кампанії для поборювання вбогости Сарджент Шрайвер зарядив, що всі місцеві аґенції поборювання вбогости мусять виявляти свої книги представникам громадянства, коли громадянство цього вимагатиме. Місцеві аґенції мусять предложити для контролі свої рахункові книги, всі звернення до урядової аґенції у Вашинґтоні в справі федеральної допомоги та всі документи, які відносяться до заключених контрактів. Громадянство зможе також пізнати, які платні дістають працівники місцевих аґенцій за свою працю в них.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY.
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

З весною

У неділю 20-го березня, коли сонце сховалося за обрій, почалася календарна весна. Але, щоб цей факт ствердити, не треба було заглядати до календаря: весна справді почалася і її радісним щебетом привітали пташки. Відчувають її й люди — ті, що ще носять зимовий одяг, боячись перестуди, і ті, що передчасно розібрали виставлені за вікнами крамниць уже майже від Різдва літні та купелеві костюми.

Отже, весна прийшла, а з нею прийшли не тільки весняні надії, але й обов'язки. Ще під час весни чи в її кінці відбудуться конвенції УНСоюзу та інших наших братських установ. Це — важливі події, які відбуваються раз на чотири роки і які на цей період формально і практично визначають напрямні нашого дальшого розвитку. Ніщо на цьому світі не є досконале, і для поліпшень немає меж. Активне зацікавлення всього громадянства цими подіями, далекозорість і громадська виробленість їх безпосередніх учасників — передумови розвитку.

Після цих конвенцій і вакацій матимемо в ЗДА наш черговий Конгрес із вибором нового Українського Конгресового Комітету, нашої центральної політично-громадської репрезентації. Вже тепер треба до цього конгресу відповідно приготовлятися, перевіряти дотеперішні напрямні та систему і дбайливо плянувати їх на майбутнє.

У міжчасі прийде закінчення шкільного року. Треба подбати, щоб якнайбільше нашої середньошкільної молоді вступило до високих шкіл. У близькому майбутньому вже навіть від фізичного робітника вимагатиметься щонайменше середніх, якщо не вищих, студій. Під час вакацій прийдуть табори молоді, різні курси тощо. Чим більше вони матимуть учасників, чим краще будуть заплановані й переведені, тим більша користь буде і для їх учасників і для громади.

А найбільш безпосереднім і вже таки справді наглим нашим завданням є подбати про те, щоб усі наші старші громадяни, які досягнули 65-го року життя, обов'язково зареєструвалися на медичну опіку в новій системі „Медікер". Реченець реєстрації минає 31-го березня, і хто до того часу не зареєструється, може втратити 18 або й більше місяців тієї медично-шпитальної опіки, яка йому законно прислуговує і на яку не кожний сам може спромогтися.

Весна — час засівів не тільки в сільському господарстві, але й в нашому приватному та громадському житті. Як своєчасно і добре засіяне в дбайливо приготовану землю зерно забезпечує добрі жнива, так і в громадському житті добра і дбайлива підготова навесні дають добрі наслідки не тільки з кінцем року, але й на майбутнє.

Про це треба пам'ятати, милуючись приходом весни, слухаючи щебету пташок, втішаючись пробудженням до нового життя природи.

Про стипендії

Допомога молоді у здобуванні високої освіти — це справа засадничого значення. Освіта у нашій країні — коштовна річ. Студії в американській високій школі коштують близько двох тисяч долярів річно. Якщо взяти до уваги, що тривають вони чотири-п'ять років, тоді загальні їх кошти дадуть кругло десять тисяч долярів. Недарма бачимо на всіх прилюдних місцях оголошення, які закликають батьків починати дбати про високі студії своєї дитини вже в час її народження. Щоб успішно закінчити студії, студент мусить мати забезпечену фінансову базу.

Стипендія має допомогти студентові цілковито присвятитись студіям. Але для цього вона мусить бути вистачальною. У ЗДА є широка можливість отримати стипендії, але повних стипендій, що забезпечують і студії і прожиток, не більше, як дві тисячі. Інші — це неповні стипендії, що вимагають додаткового фінансування від рідні чи з інших джерел, головно з заробітної праці, яку студентам уможливлюють різні установи.

Справа стипендій повинна бути поставлена на відповідній височині. Так, як кожний батько, плянуючи для своїх дітей студії у високих школах, з олівцем в руках обраховує, скільки йому на цю ціль треба відкласти, так і організатори стипендій для нашої молоді мусять опрацювати точний плян і розрахунок. І найважливіше, цей обрахунок мусить бути зроблений заздалегідь. Ще перед початком студій студент мусить знати, що він матиме фінансове забезпечення. Оплата студій — це не лише шкільна оплата, це гроші на книжки, навчальне приладдя, убрання, ба навіть на розваги, не враховуючи помешкання і харчів.

Чуємо нарікання, що немає студентів для українознавчих наук по університетах. Це не вина самих студентів, — це також вина суспільства, яке не може забезпечити фінансової бази студій. Справа стипендій вимагає більшої і негайної уваги.

Богдан Галайчук

СЕМИРІЧНИЙ ДОРОБОК КАСТРІВСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Буенос Айрес. — На гостру — вже другу з черги — Кастрову атаку проти президента Фрея відповів 15-го лютого чілійський уряд знаменним комунікатом, який, з одного боку, дає вірну характеристику кубинського режиму, а з другого творить цікавий причинок до вияснення зростаючої марксистської агресивности проти чілійського — християнсько-демократичного — режиму. Комунікат починається від ствердження загальновідомого факту: „Відколи Кастро при владі, він систематично зневажає якусь сторонню державу. Дався взнаки Кеннеді та головам інших держав. Не пощадив соціялістичних країн, Югославії та Китаю, що його заатакував з нечуваною брутальністю в тій самій промові, в якій напав і на Чіле".

Чому? Ми так призвичаїлись до Кастрової нахабности, що не шукаємо її причин і просто записуємо її на рахунок вульгарности, притаманної цьому комуністичному державному мужеві, а то й комуністичному світові взагалі. Чимало публіцистів підкреслюють аналогію між двома конфліктами: Вашингтон — Париж та Москва — Пейпінг, але і Джансон і де Голль вживають словника трохи іншого, ніж Хрущов і Чу Ен-лай.

Чілійський уряд вказує й на інші, конкретніші мотиви хронічної кастрівської лайки: „Идеться про те, щоб відвернути увагу від внутрішніх проблем, які щораз більше загострюються у висліді семирічної персональної диктатури та невдачі розв'язки, яку Кастро пропонує Латинській Америці. Не диво, що недавно він висловив бажання, щоб Куба приступила до... Організації Африканських Держав, яка не виявляє найменшого бажання прийняти її". Справді, Кастро є анахронізмом в Латинській Америці, частині — зрештою, відсталій — Заходу, особливо в часі, коли навіть в Азії, а то й в Африці немає місця для такого роду каціків, як це виходить з долі Нкрумаха та Сукарна.

Хоч семирічний баланс кастрівської революції сходиться в одному реченні чілійського урядового комунікату з 15-го лютого, він вийнятково болючий у хвилині, коли викрита проти Кастра змова відхилила залізну завісу на її американському секторі і зродила сумніви щодо здатности тої революції для „експорту" на континент.

Недавній присуд у Москві проти двох російських письменників пригадав, що „відлига" в СССР належить до історії, а може й до мітології, але гідна постава підсудних, зокрема одного з них, вказувала б на те, що режим уже не всилі топтати безоглядно людську гідність.

Навпаки, гаванський процес нагадував найтемніші сталінські часи, коли йдеться про самобичування підсудних, обвинувачених у змові. Зокрема пригнобливе враження викликало розкаяння Ефіхенсія Амейхераса, який визначився був у добі революційної боротьби, і три брати якого згинули в тій боротьбі. Тепер — за словами офіційного кубинського комунікату з 17-го лютого — він „визнав свої похибки і тим знову здобув пошану в народі, партії та у товаришів - революціонерів".

Підсудний Кубеляс записав свою участь у змові виключно на рахунок нестійкости характеру, слабости і недостачі емоційної рівноваги. На розправі він сказав: „Заслуговую на розстріл... Я попав у руки ворогів революції, які морально зіпсуті так само, як і я. Все, що я вчинив, ганебне і жалюгідне. Мій приклад може служити як осторога для молоді".

Слід думати, що ці слова послужать кубинській і взагалі латиноамериканській молоді, як осторога проти іншої небезпеки: як низько може впасти вчорашній герой у висліді кількаденної „підготови до процесу" в казематах політичної поліції, на яке упідлення може він піти, щоб врятувати своє життя. „Якщо революція дасть мені нагоду, я зрегабілітуюся і вдруге включуся в змагання за її велике діло". Самоупідлення належить тепер на Кубі до високоцінених чеснот, як виходить із присуду: „розкаяний грішник" не пішов „під стінку", а дістав 25 років в'язниці.

При тій нагоді вийшли на денне світло й інші характеристичні риси режиму. Як повідомляє Асошіейтед Прес 17-го лютого з Гавани, Кастро розпочав кампанію проти „коруптивного впливу капіталістичної моралі". Про що йдеться? Як говорять у гаванських поінформованих колах, деяких кубинських представників закордоном арештовано під закидом пияцтва, зловживань державним грошем та неморального життя. Кубинський міністер зовнішньої торгівлі повів чистку серед підлеглого йому персоналу, якому бракує „революційної моралі, необхідної, зокрема, тим, що репрезентують наш уряд назовні".

Якщо гаванський процес та чистка будуть належно скапіталізовані, вони можуть завдати величезної шкоди експансії кастризму в Латинській Америці.

Десятки студентів венесуельських університетів згинули з голоду й спраги як партизани червоної „визвольної армії"; були подібні, зрештою малочисельні, жертви серед аргентинських студентів, вихованих у середній, а то й вищій верстві, при короткій, здавленій у зародку, партизанській спробі на болівійському прикордонні. Одним словом: революційна боротьба, передусім партизанська, вимагає чималої посвяти.

Коли панич покидає розкішну батьківську віллю в багатій дільниці Каракасу чи Буенос Айресу, наражаючись на голодову смерть чи хоча б на в'язницю та поліційні тортури, його манять не лише ідеал соціяльної справедливости, але й інші етичні вартості. Він гордий, що воюватиме у фалянзі героїв, з одної брили ґраніту витесаних людей — яких він не зустрічав у виніжненому, зматеріялізованому буржуазному довкіллі. І що воюватиме за кращий світ, у якому не буде не лише злиднів, але й нічних льокалів з наркотиками та стріп-тісом; за світ, залюднений кришталевочистими людьми, вирощеними великою ленінською революцією, такими як герої фільму „Баляда про солдата". Гавана, вчорашній простибуль для грошовитих американських туристів, стала завдяки соціялістичній революції символом пуританізму; в міру перемоги кастризму, — вслід за Гаваною підуть континентальні столиці. Нова класа, стиляги — це звичайна вигадка вашингтонського ЮСІС'у.

Можна собі уявити психічну реакцію молодої людини, коли вона довідається, що не вся кубинська провідна верства вдягається в шинелі на зразок Кастра; що кубинська революція за сім років, щоправда, не запевнила хліба робітникам цукрових плянтацій, зате вспіла виростити „нову клясу", представники якої „не мають необхідної революційної моралі" за словами міністра закордонної торгівлі: живуть у пияцтві й розпусті, і то за народні гроші. І, що гірше, коли довідається, що герой революційної фаланґи може стати перед невідхильною дилемою: або піти на самообпльовування, як Роляндо Кубеляс, або бути потайки зліквідованим, як Ернесто Ґевара, кубинський міністер, теоретик партизанки, ідеолог експорту кастрівської революції до Латинської Америки.

Хоч який поганий буржуазний світ, у ньому людина не стає ніколи перед подібною дилемою; у ньому не існує навіть ні одної альтернативи цієї кошмарної дилеми.

СПЕЦІЯЛІЗАЦІЯ

Що гріха таїти, — пише кореспондент „Молоді України" Д. Санжаревський (часопис з 2 березня) із села Біликів, Полтавської області, — дехто з наших підлітків уявляє своє майбутнє гладенькою дорогою, без тернів і вибоїв. Нелегко їм буде в життьовому океані... Треба спеціялізуватися.

Так, в одинадцятій клясі „Б" і десятій „В" учні готуються на трактористів, в одинадцятій „А" — на будівельників, у десятій „Б" — на слюсарів, у десятій „А" — на цукровиків.

Оксана Керч

РОЗМОВА З ШІСТНАДЦЯТИЛІТНІМ

Я не педагог і ніколи не забираю голосу в справах виховання, бо вважаю, що фахівці роблять це стократ правильніше. Але в мене є син у „небезпечному" віці, який, не маючи ще власного виробленого світогляду, не хоче коритися нашим поглядам і вважає, що має достатні відомості про життя. Йому шістнадцять років, і маємо надію, що за рік він закінчить середню школу.

Як колись мій батько, так і я кожного дня зустрічаю сина питанням: що було в школі? І те, „що було в школі" разом з його відповіддю „нічого", стало нашим щоденним вітанням. Але буває, що ми, коли в нього і в мене знайдеться трохи вільного часу, розмовляємо. Починаємо найчастіше з нового фільму або якогось „бестселера".

В розмові про фільм я звичайно слухаю і відповідаю лише тоді, коли мене питають. Іноді згадую „велику Ґарбо" чи прекрасного Валентіна і порівнюю їх з Софією Льорен та Джеймсом Бандом. З цих порівнянь виходить, що син, який бачив Ґрету Гарбо в якомусь старому скороченому фільмі, боронить її проти моїх похвал для надзвичайної комедіянтки Льорен, і навіть — як не дивно — пригадує мені, що хоч Банд уміє надзвичайно боронитися і що одягнений він за рецептою англійського джентлмена — його творця Яна Флемінґа, Родольфо Валентіно зумів в історію естетики внести захоплення скромним арґентинським танцем — танґо, що не кожному акторові вдається.

Коли мова про найновіші книжки — я мовчу, а він забирає слово. На сто англійською мовою написаних книжок я можу протиставитись однією-двома українськими. У цій літературі, особливо в книжках, що ще пахнуть друкарською фарбою, я абсолютна „табуля раза". Тож слухаю і навіть читаю те, що він мені радить прочитати. Це шістнадцятилітньому критикові імпонує, і він дає мені шансу вкинути своє слово про нашу літературу.

Якось зійшла розмова на драму. Обоє погоджуємось, що немає Шекспіра над Шекспіра. Але він мав нагоду пересвідчитись, що у нас є кілька Мольєрів, і що теорія про наше сентиментальне скавуління і вічний плач — добре натягнута. Ми — це видно моїй дитині — нарід комедіописців. А раз воно так, нам притаманне почуття гумору, і в дальшому це шлях до душі молодої людини, шлях, який навіть професор англійської мови вважає за найпростіший і найправильніший. Ми беремо з полиці Кропивницького і читаємо кілька реплік. Я попереджаю, що сюжети з життя селян (бо московська цензура забороняла міські, інтеліґентські сюжети) і гумор трохи рубашний. Він відповідає, що рубашність — привілей театру, коли він має служити кожній суспільній верстві.

— Це справді, як у Мольєра! — він задоволений. Він навіть признає, що це веселіше, Мольєр саркастичний, а ми погідні.

Гаразд. Переходимо до драми. Обоє приходимо до висновку, що драма Тенесі Віліямса „Трамвай з назвою бажання" це така драма, що залишає глядача з почуттям, немов би він упав в калабаню, і болото обліпило все його тіло... Мій син хотів би знайти в нашій літературі відповідник до „Скляної менажерії" того ж автора, яку він вважає дуже гарною і дуже модерною. Я пригадую, що в часи, коли Тенесі Віліямс починав писати свої драми, Винниченко створив своєрідний стиль у нашій драматургії, що вийшла з Ібсена і доходила саме до таких драм, якими пишеться сьогодні американська драматургія. Але це ще не все. Наших драматургів можна вважати немодерними ще й з тої причини, що лицедії здебільшого історичні — козаки або селяни, тепер теж історичні.

Він, очевидно, селян не знає. Відомості про життя американських фармерів не дають уявлення про селян. Правда, він знає ковбоїв, які можуть дати ключ для зрозуміння українських селян. Але лише до деякої міри. Зате лицедії і їхня трагедія в „Скляній менажерії" не відбігають від нашої історичної драми. Панночка не відважується покинути дім, бо вона — крива, а мама, яку покинув чоловік, „закохавшись у лонґ дистанс", нагадує трагедію тої козачки, що її покинув козак для „вольної вольниці", і мрії сина стати моряком покриваються з „бурлакуванням".

Ми знаходимо подібності. Ми навіть приходимо до висновку, що запорозькі теми могли б електризувати світ так, як це роблять „вестерни" та пригоди Робін Гуда. Навіть халтурна подача голлівудськими партачами фільму „Тарас Бульба" не заморозила емоцій, що їх викликали сцени козацької стратегії. Зовсім таких або й сильніших за ті, що їх викликають ковбойські дуелі навіть з подвійними пістолями.

— Мушу перечитати „Страшну помсту" — каже він, і я знаю, що він ще не раз читатиме її.

Крім Гоголя, його захоплюють „Гайдамаки". Він каже, що ця драма якнайкраще надається для адоптації в фільмі. В одній поемі „сказано все", тобто показано епоху.

Але сучасні наші твори його не захоплюють. Формально вони — каже він — традиційні, а сюжет з нашого дня. Це щось не в порядку.

Нашій розмові край. Я маю роботу, а він іде до бібліотеки. Одягаючись, кидає мені запитання:

— Чи міг би я, коли ти звариш голубці з грибовим сосом, запросити свого товариша, американця?

— Проси! Але чи йому смакуватимуть голубці?

— Він мені признався, ти не повірила б, що його мама годувала його вареними стравами лише до шостого року життя. А з того часу він їсть консерви. Я його запевнив, що ти кожного дня вариш обід. Він не вірить. Чи міг би я переконати його в правдивості моїх слів?

ПАМ'ЯТЬ ПРО НЬОГО ЖИТИМЕ ВІЧНО!

(Слово екзекутивного віцепрезидента УКК Йосипа Лисогора при відкритій домовині сл. п. Василя Мудрого 22-го березня 1966 р.)

Проби долі, нещастя і суперечності формують характер та індивідуальність. Тільки під найбільшим фізичним і духовим натиском, коли здається, що вже немає жадної надії, людина сама себе найкраще пізнає, відкриває вповні свою власну істоту.

Багато з нас були жертвами жорстоких подій та масових трагедій, що навістили світ упродовж останнього півсторіччя. Але мало хто з нас, якщо взагалі хтонебудь, міг би виказатись такою службою і такими досягненнями в користь своїх земляків, для добра своєї улюбленої батьківщини України, як їх записав в хроніку свого життя Василь Мудрий.

В Австро - Угорщині, в Польщі, в Німеччині і в Америці він приймав усі виклики, включно з війною, із холодною поставою і своїм аналітичним розумом шукав для них практичної розв'язки, базованої на справедливості та християнських принципах. Він не боявся жадної людини, жадної групи людей, він не відступав перед жадною небезпекою, якщо вона загрожувала правам його народу. Але він мудро схрещував свого меча з мечем противника щойно тоді, коли був бодай якийсь вигляд на перемогу.

Як член Українського Конґресового Комітету та керівник його канцелярії, він був відданим слугою тій справі, що дорога для кожного українського серця. Його знання, його досвід, його сильна індивідуальність і мудра порада допомагали оформлювати політику Українського Конґресового Комітету Америки впродовж півтора десятка років. Його роля і вплив назавжди залишаться в нашій історії. Він витиснув свою печать на кожному з нас, що мали щастя і привілей з ним співпрацювати.

Василь Мудрий не живе. Прощаємо його в останню дорогу з важким серцем, підбадьорюваним надією, що пам'ять про нього житиме вічно!

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Родинна хроніка з життя подільського духівництва минулого століття

(13)

У ті часи дівчата віддавалися в 16-17 років, найпізніше в двадцять. По 20-му році дівчина вважалася вже старою панною, і з кожним роком падали її шанси знайти якогонебудь жениха, а тим самим рушилися всі надії на щастя та самостійність. Бо для старої панни була та найсмутніша доля — хтось з ласки може прийме за господиню або до дітей десь на багатшій парафії, де треба пильно працювати, всім догоджати і ніякої нагороди за свою працю не діставати. Це значило ніколи, ніколи не мати свого дому, своєї родини, свого становища, а головно — своєї волі. Ніхто з старою панною не рахувався, вона мусіла зносити все покірно, бо була без жадних прав, без захисту, без будучини, гірша від останньої служниці. Таке ніщо...

Мусіла марно зів'янути, не зазнавши ні кохання, ні радости. Саме слово „стара панна" вимовлялося з погордою, презирством та насмішкою.

Пріся була під кожним оглядом спритна дівчина, весела, жартівлива. З своєю кузинкою Юльцею, наймепшою дочкою братової, вона особливо добре засвоїла „політичну" науку польської пані. Обидві дівчинки були добре виховані і дуже привабливі.

Пані дідичка звернула на них свою увагу. В дворі у пані дідички не було дочок, тільки три хлопці. Пані радо запрошувала милих дівчаток до двору, щоб її хлопці звикали до жіночого товариства. Коли паничі підросли, в дворі часто були гості, головно хлоп'яча молодь, тоді дівчатка були особливо вітані, як веселі, приємні та гарні танцюристки.

Обидві дівчини були дуже вродливі, особливо Юльця, білява лялечка, а Пріся мала чудові очі, повні вогню та принади. Ті очі блищали, сміялися, вабили. Не один панич задивлявся на ці гарні очі, але марно — завеликою була прірва межи дідичем та попівною.

Своїми ясними очима Пріся розумно і сміливо дивилася на світ та на життя, усе спостерігала, усе помічала і дуже швидко з'ясувала собі своє становище.

Ні, вона не мала найменшого наміру залишатися „старою панною". Ні, ніколи! Але як це зробити? Як обійти Сяню?

Отець Ілія не раз повторював, що він не має дочок на вибір, коли хтось стороною випитував за Прісю, побачивши її десь у сусідстві на весіллі або на празнику.

І от, якось сталося, що якийсь чужий сват привіз жениха. Як це сталося — невідомо. Чи то прабабуся Ірина десь його намовила, чи то хтось з рідні це зробив, чи то доля так хотіла, але по довгій добі знов появився в Савинцях жених. І спритна Пріся, всупереч усім звичаям і заборонам, знайшла спосіб десь із ним переглянутись та причарувати його своїми очима.

Жених той був другорядний — незаможний та й ще з чужої єпархії, з Волині. Чомусь він заїхав аж на Поділля, а до чужих невідомих людей ставилися тоді дуже обережно. В ліпших попівських родинах такого жениха собі не бажали, можливо через те й повів його сват до Сяні, про яку вже навкруги було відомо, що хоч з доброї родини і заможна, але підстаркувата, зла та ще й погана.

Жених, хоч був другорядний, але дуже вродливий і делікатний. Побачивши Сяню, оторопів, але втекти, як то робили інші претенденти, з делікатности не рішився. Та й отець Ілія на цей раз постановив, що жениха не випустить. Отже, коли прийшло до розмови про посаг, жених при всій своїй кротості та делікатності, знайшов десь у собі стільки сміливости та відваги, що став перед отцем Ілією навколішки, склав руки як на молитву і промовив:

— Отче, покірно прошу, дайте мені Прісю, і жадного посагу я не бажаю,

Така покора отцеві Ілії дуже сподобалася, а ще більше сподобалося, що діло може обійтися без посагу. Але він відповів своїм традиційним реченням:

— Я не маю дочок на вибір, бери Сяню.

— Змилуйтеся наді мною, отче, дайте Прісю.

— А чому не хочеш Сяню? — спитав, підсміхуючись, отець Ілія.

— Буде то для мене затяжко, — тихо промовив жених.

Ілія, що був тоді в добрім гуморі, почав реготатись.

— Ач, який! — дівчини налякався, — а потім строго: — А де ти Прісю бачив?

— Та я не бачив, тільки одним оком вглядів.

— Ну, будь по-твоєму, тільки щоб мені про жадний посаг не поминався.

Так і сталось. Пріся віддалася, перескочивши через свою старшу сестру.

Весілля було скромне, щоб не дуже розголошувати, що переступили звичай. Сяня лютувала.

Поїхали молоді на далеку бідну парафію в глухому кутку на границі Поділля та Волині. Поїхали без посагу, без грошей, без худоби, яку звичайно дають молодим „на розплід", без рудої корови, яка маленькою теличкою була подарована Прісі і яку вона так любила та доглядала. Поїхали навіть найнятими кіньми, бо молодий, проти всіх вимог практичної Прісі, мовчав про посаг, ніби води в рот набрав, а пан-батько не дав нічого і не звертав ніякої уваги на всі просьби Прісі.

Потім ціле життя Пріся згадувала цю кривду, що не дістала з дому нічого, що мусіла зачинати своє господарство з порожніми руками.

Парафія була бідна, руки були порожні, але серця були повні коханням, надіями та щастям.

А то є найбільший скарб людський...

СИНИ

До виховання дівчат прадід майже не мішався, хіба в яких надзвичайних випадках. Залишав всю цю справу прабабусі Ірині.

Але хлопці — це було його діло, хоч і цим він не дуже обтяжувався, посилаючи хлопців до дяка, щоб з самого малечку вчив їх „аз, буки, глагол". Дяк був старий, і наука у нього була тяжка і дурна. Але якось за 4-5 літ діти навчилися читати церковнослов'янські богослужебні книжки та співати „гласи", а також писати прастарим дивним правописом. Тоді треба було везти хлопців до духовної семінарії на богословську науку.

Старший син прадіда Ілії, Іван, був гарний, сильний, здоровий юнак, палкої, кипучої вдачі по батькові, але одночасно добрий і щирий, як мама. Прабабуся Ірина любила й пишалася своїм старшим хлопцем, любили його і люди в селі, і пани в дворі, де був панич однолітoк. Хлопці дітьми радо бавилися спільно, пізніше спільно ганяли верхи на конях, ще пізніше спільно почали полювати. Іван був сміливий, хоробрий товариш, а одночасно здібний, веселий і скромний хлопець. Дідич не раз розмовляв з Іваном і бачив, що кращого товариша для свого сина йому не знайти, бо цей і допоможе в науці і в усьому може стати в пригоді. Отже, коли прийшла пора паничеві Стасю їхати до кам'янецького ліцею, дідич запропонував прадідові, щоб і його Іван їхав спільно — все таки хлопцям разом буде там ліпше.

Сам Іван собі того дуже бажав. З одного боку йому не дуже хотілося вчитися на попа, а з другого імпонувала призязнь з паничем і наука в ліцеї з панськими дітьми, а головно він щиро був прив'язаний до Стася, бо той був м'якої, ніжної вдачі і звик у всьому покладатися на Івана.

Але прадід про це не хотів чути. Як то, чому його син не буде попом, коли його рід з діда-прадіда попівський. Але головно — кошти за науку в ліцеї були високі. Де він візьме такі тяжкі гроші, коли треба для дочок віно скласти.

А ще була думка, що як син вивчиться на пана, то ще чого доброго буде перед батьком ніс догори нести. О, ні, того він собі не бажає!

І, не пояснюючи жадних причин, прадід рішучо заперечив.

(Далі буде)

Українець кандидує до парляменту Пенсилвенії

Приємною несподіванкою для українців Пенсилвенії, а зокрема мешканців Філядельфії, було рішення проводу Республіканської Партії цього стейту, щоб у весняних правиборах і осінніх виборах ц. р. офіційним кандидатом партії із 42-ої і 49-ої виборчих округ у Філядельфії був наш земляк, українець Іван Одежинський.

Це мабуть вперше кандидує новоприбулий емігрант — українець до стейтової легіслятури. Нема ніякого сумніву в тому, що всі українці цих округ, в яких кандидує Іван Одежинський, а які є густо заселені українцями, повинні повністю підтримати нашого кандидата без огляду на це, чи вони зарееєстровані як республіканці, чи як демократи.

Наш кандидат відомий нашому загалові з різних ділянок суспільної праці; але все таки не від речі буде накреслити перебіг життя українського кандидата.

Іван Одежинський народжений в Калуші, Західня Україна, закінчив середню освіту під час війни. Після війни продовжував правничі студії в Західній Німеччині та працював в організації допомоги втікачам (IPO) і в 1949 році переїхав з родиною до Філядельфії.

Від початку перебування в Америці Іван Одежинський включився в суспільно-громадську працю, переходячи всі етапи цієї праці в таких організаціях як УККА, ветеранські організації, Народний Союз та численних в тому часі громадських комітетах з різних нагод. Однією з найважніших ділянок праці Одежинського став саме згаданий вже Український Народний Союз, в якому вибрано його вже в 1954 році на становище головного радного, яким він є і досьогодні.

Від десяти років Іван Одежинський є активним членом Екзекутивного Комітету Республіканської Партії Філядельфії. Кілька років тому за його почином відновилася діяльність Українського Американського Республіканського Клюбу. Всім мешканцям Філядельфії відома діяльність цього клюбу, який в останніх роках став справді динамічною установою; багато з наших новоприбулих завдячує цьому Клюбові, а зокрема Іванові Одежинському допомогу в отриманні громадянства ЗДА.

На своєму становищі українського провідника 49 округи Іван Одежинський, який працює тепер як урядовець Судейської Колегії міста Філядельфії („Борд оф Маджістрейтс") він багато допоміг нашим землякам у Філядельфії в їх щоденних менших і більших проблемах.

Республіканська Партія Пенсилвенії, а зокрема Філядельфії, дала доказ, що оцінює нашу громаду як сильний політичний фактор. У виборчих округах, в яких кандидує Іван Одежинський, є ще деякі інші етнічні групи, навіть чисельно і економічно сильніші за українську групу. Але все таки керівні чинники Партії рішили дати своє офіційне призначення українцеві.

З черги ми, українці, мусимо доказати, що справді репрезентуємо цю силу, яку нам приписує Республіканська Партія. Український кандидат у Філядельфії має шанси виграти, — а його шанси, це власне українські голоси!

Вкоротці буде створений окремий виборчий комітет, складений з представників громадянства, і почнеться виборча кампанія. Вона буде довга і важка, але якщо ми всі підемо за своїм, перемога буде за нами.

Виборчу кампанію Івана Одежинського очолюватимуть відомі громадяни ред. Володимир Білаїв і адвокат Данило Максимюк.

К. К.

Д-р Володимир Петришин — надзвичайним професором

Д-р Володимир Петришин, молодий американський математик українського походження, кандидатура якого на дійсного члена НТШ є саме в процедуральному полагодженні, був підвищений 1-го лютого 1966 р. до ступня надзвичайного (ассошієйт) професора в Шикагівському університеті. Підвищення це є неабияким осягом д-ра Петришина, коли взяти до уваги, що математичний департамент цього університету зачислюється до найкращих у ЗДА. Підставою для підвищення була одноголосна пропозиція професорського збору математичного департаменту, сперта на наукових вислідах праць д-ра Петришина. Ділянками його математичних заінтересувань є функціональний і вичислювальний аналіз. Обі ці ділянки є дуже важні з огляду на пристосування їхніх теорем до модерної фізики і техніки.

Проф. Петришин одержав ряд важливих результатів в теорії розширення необмежених лінійних операторів в просторах Гільберта, у ділянці ітеративних метод в застосуванні до обчислення розв'язок різних рівнань, у методі моментів і теорії характеристичних вартостей і функцій. Останні результати, одержані в теорії нерухомих точок для лінійних операторів, вміщують в собі, як подрібні результати, теореми Шавдера, Роте, Тихонова, Красносельського, Альтмана, Коніела, а також теореми Качуровського, Мінті, Бовдера і інших в теорії монотонних операторів.

Проф. Петришин народився 22-го січня 1929 р. в Ляшках мурованих, на передмістю Львова. Середньошкільні студії почав у Львові, продовжував у Відні і Карльсфельді, і врешті закінчив їх у Берхтесґадені в 1948 р. Високошкільні студії почав в Мюнхені, на Вищій Технічній Школі, а згодом, переїхавши до ЗДА, записався на математично-фізикальний факультет Колюмбійського університету в Ню Йорку. Там здобув ступні Б. С., М. С. і доктора філософії з ділянки математики в 1961 р. В межичасі працював як інструктор в Нотр Дейм Коледжі оф Стейтен Айленд, як лектор в Колюмбія університеті, Сіті Коледж оф Ню Йорк. Подокторальні студії продовжував він в славному Курант Інститют оф Мат. Саєнсіс при Ню Йорк університеті, де перебував до 1964 р. Від березня 1964 р. є професором, спершу як асистент, тепер як ассошієйт, на Шикагівському університеті. В 1965 р. був запрошений на кілька місяців, як професор-гість, до Каліфорнійського Технологічного Інституту, одної з найкращих високих шкіл в ЗДА. Багато інших університетів запрошувало його, як визначного дослідника, виголосити доповіді з ділянки своїх дослідів, як напр. Юніверситі оф Каліфорнія в Берклі, Стенфордський університет та інші.

Проф. Петришин прийняв пропозицію Математично-Природописно - Лікарської Секції НТШ кандидувати на дійсного члена Секції, а Дирекція Секції є дуже рада, що наростає „зміна варти".

Проф. д-р О. Андрушків

АВТОМОБІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ ПЛЯНУЄ В БЕРЕЗНІ ВИПРОДУКУВАТИ 900,000 АВТ, що було б третім місяцем в історії ЗДА, бо в березні 1965-го року число випродукованих авт становило 963,100, а в листопаді минулого року — 913,194. До 19-го березня вже випродуковано 558,000 возів, а в цьому році нових возів до 19-го березня випущено 2,142,122, що є меншим числом в порівнянні з тим самим часом в минулому році, коли продукція нових авт виносила 2,234,952.

75-річчя генерала Йосипа Мандзенка

Є серед нас достойні громадяни, що своєю працею, хистом, досвідом і посвятою причинились в минулому до добра батьківщини і в сучасному працюють для добра суспільства, серед якого перебувають.

До них належить генерал Йосип Мандзенко, якому в жовтні 1965 року минуло 75 років життєвого шляху та півстоліття військової, громадської і культурної діяльности.

Ювілят походить зі старого козацького роду, народився в Україні в Балтському повіті, на Поділлю у 1890 році.

Після закінчення гімназії і лісничих студій та відбувши військову службу однорічником, був звільнений як старшина до резерви та почав служити лісничим в державному лісництві на Київщині. Та з вибухом світової війни в 1914 році був покликаний до війська, був поранений, і після видужання повернувся на фронт, де попав до австрійського полону.

В полоні вступив до Сірої дивізії, яку сформовано з українців, колишніх полонених російської армії в Австрії, на підставі угоди між урядами України та Австро - Угорщини. В складі Сірої дивізії прибув в Україну до Володимира Волинського, звідки вирушив на Лівобережний фронт, де брав участь в боях в районі Конотопу, Бахмача. На різних командних постах без перерви приймав участь у збройних змаганнях в складі різних військових формацій.

При кінці 1919 року нездужав на тиф. Після видужання був покликаний до штабу Головного Отамана та був призначений начальником політичного відділу. В кінці листопада 1920 року покинув рідний терен разом з Українською Армією, яка була інтернована в Польщі.

Якийсь час, звільнившись з табору, працював як землемір, але згодом одержав покликання військового міністра українського уряду до військового перешколу в польському війську, де був контрактовим старшиною на підставі угоди між урядами України і Польщі. Під час другої світової війни, як старшина польської армії, попав до німецької неволі. Звільнений з неволі, якийсь час працював землеміром, після чого приїхав до Львова, де був референтом вишколу у Військовій Управі І-ої Української дивізії (дивізія Галичина).

Це короткий нарис військової служби генерала, але це лиш одна частина його діяльности. Син адвоката, свідомого українського патріота, юний Йосип, вихований батьками в правдиво українському дусі, у заранні свого життя захоплюється українством, а український театр приковує його увагу. Любов до театру не покидає його й до сьогодні. Був одним з організаторів театру в австрійському полоні, де скінчив драматичні курси. Опинившися в таборах інтернованих в Польщі, він приймав живу участь у створенні відомого тоді зі своїх високого рівня постановок „Драматичного Т-ва ім. М. Садовського", в якому був головним режисером. У Львові став референтом відділу аматорських гуртків при Інституті Народної Творчости. Будучи членом Об'єднання Мистців Української Сцени на еміграції в Німеччині організував театральну групу „Розвага" в Новому Ульмі, в якій був актором і режисером.

І в Америці не покидала його любов до театру. Не дивлячись на тяжку заробіткову працю, він поза щоденним трудом віддавав багато вільного часу для театру. В Пітсбургу він був одним з основоположників т-ва „Світанок", а згодом, переїхавши до Мілвокі, разом з іншими театральними ентузіястами організував драматичне т-во, яке пізніше перетворилось у Драматичну Студію ім. Лесі Українки, де Мандзенко брав участь, як лектор і мистецький керівник.

Для українського театру він написав ряд п'єс, що були виставлені з успіхом в Німеччині й Америці. Став непересічним актором, що вже має за собою цілий ряд блискуче поставлених п'єс, як „Між двох сил", „Паливода", „Панна Мара", „Бурлака" „Про що тирса шелестіла", „Лісова пісня", „Ріка", „Мина Мазайло" „Облога" та багато інших.

Мистецька діяльність Ювілята не обмежується тільки театром. Йому належиться признання не тільки як режисерові і драматургові але також як письменникові, що пише під псевдонімом „Йосип Сірий" і має за собою ряд літературних творів. Ювілят є членом Об'єднання Українських Письменників „Слово". На превеликий жаль, з причин матеріяльного характеру, велика частина його творів ще не видана, за винятком двох збірок оповідань та творів, що друкувалися і друкуються в пресі в Німеччині та в часописах Америки, як „Свобода", „Америка" „Народне Слово", „Вільне Слово". Кількатомовий історичний роман „На переломі" та інші твори роками чекають на видавця.

З признанням треба підкреслити, що Ювілят безінтересовно віддавав багато часу і праці для нашої молоді, навчаючи її разом зі своєю дружиною — досвідченим педагогом — історії України, української мови й літератури.

11-го грудня минулого року українська громада в Мілвокі привітала і вшанувала генерала Йосипа Мандзенка з нагоди 75-річчя його народження та 50-річчя діяльности. Громадський Ювілейний Комітет, при допомозі пань, влаштував у залі дому св. Михаїла бенкет, на якому було понад 120 осіб приявних. Коли діти піднесли генералові квіти, майстер церемонії д-р Ф. Трусевич привітав Ювілята, гостей і всіх присутніх.

Молитву промовив настоятель Української Православної Парафії о. прот. Дам'ян Ольгин, після обіду молитву промовив парох Української Католицької Парохії о. Іван Олексюк. Д-р Ф. Трусевич відчитав привітальні листи ї телеграми. Були численні усні привіти.

Після промов інж. М. Семеняк відчитав присутнім біографію Ювілята.

Ювілят, дякуючи всім за добре слово, між іншим сказав, що вшанування старого вояка відноситься не тільки до нього, а символічно відноситься до всіх наших вояків, присутніх і не присутніх на залі.

Присутні на бенкеті зібрали 366 долярів, які передали Ювілятові на видання його книжок.

В мистецькій частині виступив маестро Григорій Китастий, а панове Іван Праско та Леонід Петренко відчитали уривки з творів Ювілята. П-ні Надія Семеняк, при фортепіяновому супроводі панни Наталки Семеняк, відспівала дві пісні. Танцювальний ансамбль „Дніпро" виконав два народні танки.

Бенкет пройшов вдало і в милій товариській атмосфері.

Громада належно вшанувала заслуженого старого українського громадянина-вояка, якому бажаємо міцного здоров'я і многих літ та ще більших успіхів у його працьовитому житті та культурній діяльности для добра Батьківщини і нашого суспільства.

Громадський Ювілейний Комітет

РОМАНТИКА НА КОРОВ'ЯЧІЙ ФАРМІ

Кореспондент „Молоді України" М. Хабляк (часопис з 1 березня) наводить слова однієї з випускниць Великочерничинської середньої школи (Сумська область) про роботу на коров'ячій фармі:

„Бачу перед собою дівчат, які, так як і я, колись нінчили школу, мріяли про навчання, про цікаве життя, але в них не вистачає навіть часу піти до кіна . . .

Ні, небагато романтики в тому, щоб вставати щоденно десь о п'ятій ранку, а повертатися з фарми пізно в вечері.

Нюарк, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКА СПРАВА З ПЕРСПЕКТИВИ ПІВСТОРІЧЧЯ

На тему досягнень української справи за останніх п'ятдесять років був проведений у Нюарку форум, заініціований сімома українськими місцевими організаціями, і в ньому виступили з доповідями три спеціялісти окремих ділянок, а саме професор історії д-р Іван Лисяк - Рудницький, громадський і політичний діяч Ярослав Гайвас і професор політичних наук д-р Ярослав Пеленський. Д-р Лисяк - Рудницький насвітлив різниці національної свідомости на передодні першої світової війни українців під російською окупацією й українців в рамах австро - угорської конституційної монархії. Західні українці мали вироблені політичні партії. На східних землях українці зв'язували свою долю з Росією, надіючись на її демократизацію. В порівнанні теперішньої ситуації із ситуацією в час першої світової війни прелеґент бачить прогрес. Сьогодні на Україні не існує ніяка політична думка. Немає виробленого політичного мислення і на еміґрації, яку характеризує політичне розбиття і брак координаційного центру. Яр. Гайвас стверджував, що національна революція не мала відповідних кадрів, щоб її викінчити. Такі сприятливі обставини, як розвал двох імперій, що поневолювали Україну, через брак кадрів не завершились будовою вільної держави. Та все ж проголошення української державної незалежности має епохальне значення. Прелеґент насвітлив революційні акції в боротьбі за незалежність, що після повстань на Україні перенесли в постійну дію на західні землі. Друга війна не допомогла Україні в розвою її політичної думки. Партії перестали існувати, а ОУН розбилась. Еміграція має важливе значення тому, бо в Україні народ розбитий терором і фізичним винищуванням, що його переводив Сталінський режим. За 50 років від національного пробудження український нарід кристалізує свій дух, щоби могти при новій нагоді перейти останній поріг до власної держави. „Наша політична думка буде губитися на роздоріжжях нараціональности, а політична думка буде неефектовна, як довго ми не зрозуміємо себе самих, намагаючись зрозуміти других і їх погляд на нас" — говорив д-р Пеленський. На нашій історії тяжать два комплекси: німецький і аліянтський, а з другої сторони російсько-польський. Ці комплекси витворюють в українців почування якоїсь заподіяної кривди, чи теж підозрінь і недовір'я. А світ дивиться на нас тверезо і прагматично: хоче знати, що ми самі можемо, що ми вартуємо. Головне джерелоінезаінтересования справою України у світі — це непоінформованість. Сьогодні справа трохи краща. Несприятлива для української справи кон'юнктура, бо ЗДА шукає партнера в боротьбі з китайською загрозою. Еміграція не може рішати про долю народу, але й наша діяспора не виказує ні політичної вироблености, ні відповідальности, щоб здобути послух у політичному світі. Потрібно відповідального проводу, щоб міг би здобути собі послух і зактуалізувати українську проблему. Форум, що йому проводив проф. Микола Степаненко, дало приявним цілу мережу думок, на яких слухачі могли виробити собі свою опінію про Україну в її змаганнях на протязі останніх п'ятдесяти років до повної емансипації у вільну самостійну державу.

О. Ф.

Д-р Орест Старчук — дійсним професором

До невеликого числа дійсних професорів в Албертському університеті додано ім'я нашого заслуженого земляка — д-ра Ореста Старчука.

Здається, що особовість д-ра Старчука була найважнішою прикметою його підвищення серед університетського професорського складу.

Крім високих студій, завершених докторатом в Европі, Орест Старчук завжди працював над мовами та літературами, бо до цього він має виїмкові здібності. Важко сказати, що в основному спричинило зацікавлення мовами нашого вченого. Можливо, що Зелена Буковина, можливо, що це успадкування від батьків. — Батько — вчитель, управитель школи та нескоримий борець за свої права під окупацією румунів, а мати — учителька, добра виховниця. Можливо теж, що і ширше оточення, формувало душу молодого учня, а опісля студента О. Старчука.

Завдяки милій вдачі, настроєвому гуморові, готовості кооперування з кожним та завдяки науковому дорібкові д-р Старчук втішається широкими симпатіями між приблизно 11,000 студентів, між великим числом викладачів-професорів, та президента університету.

На рахунок д-ра Старчука слід записати розбудову українського відділу університетської бібліотеки з одної книжки до кількох тисяч томів. При співпраці пані Ірини Гонсет та за старанням Ореста Старчука в університеті засновано й розбудовано до 4,000 томів бібліотеку ім. Р. Гонсета — славного нашого науковця. Славістична бібліотека, яку розбудував професор Старчук, є одною з найкращих у Канаді.

Слід подивляти проф. Старчука за його вмілий розподіл власної праці. Крім щоденних викладів та опікунства славістич. відділом в минулих роках, він постійно працює над власним науковим дорібком, а три останні наукові праці є виїмково цінні для викладачів - славістів в канадійських та американських університетах.

Використовуючи всі можливості й доступні джерела, часом дуже рідкісні, Орест Старчук науково роз'яснив в посібниках для викладання багато таких проблем, які допомагають чужинцеві розуміти історію та літературу України в справжньому насвітленні, а не в насвітленні сусідів України.

Крім викладання та наукової праці Орест Старчук знаходить теж час на громадську працю, він є членом Дирекції Інституту св. Івана; виголошує доповіді під час національних свят та працює в різних комітетах університету і поза університетом.

Наукові доповіді на різних міжнародніх наукових конференціях по обох боках морів заважили багато на тому, що д-ра Старчука було обрано на президента Канадійської Асоціяції Славістів від 1959-1960.

Довший час професор Старчук був членом місцевої та провінційної управи „Говм енд Скул Асошієйшин" в системі шкільництва Алберти. Щастя, чи підхожі обставини склались так, що це членство та розумний підхід Старчука до різних проблем дали сприятливу нагоду добитись допущення „кредитованої" української мови в неповно та повно-середніх школах, а вслід за цим в університеті Алберти.

Коли почав д-р Старчук працю викладача в Албертському університеті, було шість українців-студентів у славістичному відділі. Тепер збільшено число українців до семидесяти шістьох, а додавши інших — повне число становило 240.

Завдяки шляхетності, щирості, зручним методам та науковій концентрації, питомим рисам душі д-ра Старчука, студенти - випускники переважно його просять перебрати опікунство над магістерськими тезами.

-ь-й

Книга про Велетня духа

(Лука Луців. Іван Франко, життя і творчість. 1966. Стор. 64. Видання Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка і „Свободи", Ню Йорк — Джерзі Сіті. Мовний редактор В'ячеслав Давиденко. Обкладинка роботи Богдана Титли)

„. . . Як можна сього чоловіка пустити на університет! Дивіться лише, в якім подертім сурдуті він ходить!" — це слова одного „патріота", що їх мав свого часу сам Іван Франко.

Чужинецька влада не пустила його викладати у вищій школі, а він, Іван Франко, став учителем всього народу, — сказав про свого батька син Тарас Франко.

Сторінка за сторінкою д-р Лука Луців розкриває у своїй книзі життя і діяльність Велетня духа — Івана Франка, після Тараса Шевченка найбільшого письменника, титана думки, життя і творчість якого тісно сплетені з долею і недолею українського народу.

У книзі — барвиста і тонка канва біографічних відомостей про Івана Франка, часом навіть дуже інтимних, що на ній, цій канві, д-р Лука Луців мережить цікаві розповіді та роздуми, свої та багатьох літераторів і діячів, про творчу та життєву діяльність великого Каменяра. Скільки брав на свої плечі цей гора-чоловік, як образно висловився про Івана Франка академік Сергій Єфремов. Мабуть немає такої літературної ділянки, де б не іскрився письменниковий винятковий талант: і в поезії, і в прозі, і в драматургії, і в науці, і в критиці, і в публіцистиці . . .

Д-р Лука Луців перевернув силу-силенну матеріялу (у книзі ціла сторінка бібліографічних відомостей), що яскраво показують життя і творчість Івана Франка, який в жахливих умовах, рівнозначних, як хтось образно сказав з обробленням поля на Везувії, творив неперевершені цінності — багатющий скарб українського народу.

Можна думати, що величнішими були б вислідн праці цього Велетня, якби інакше склався його життєвий шлях . . . Та історія, — каже д-р Лука Луців, — не займається тим, чого не було. Вона знає, що Франкове життя тісно сплетене з його різнородною літературною творчістю . Не булоб трагедії з Ольгою Рошкевичівною — не мала б наша література такої ліричної перлини як „Зів'яле листя". Може не було б і „Украденого щастя"? . . . Не було б конфлікту з громадянством, то, може, не мали б ми таких поем, як „Каїн", „Іван Вишенський" та „Мойсей" . . .

Може й так . . Але перешкоди, що ними густо всипала Франковий шлях химерна доля, як про це говорив академік Сергій Єфремов, відібрали і марно розвіяли багато письменникової сили. Про це все дізнається і судитиме сам читач, коли розгорне книжку д-ра Луки Луцева. Допитливі авторові роздуми, багатющі джерельні матеріяли, численні світлини, що ними оздоблена книжка, допоможуть яскраво уявити та пізнати постать великого Каменяра.

Микола Щербак

Філядельфія, Па.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 12-го ВІДДІЛУ ОДВУ

12-го лютого в приміщенні Укр. Горож. Клюбу при вулиці Н. Френклин відбулися Загальні Збори одного з найбільших Відділів ОДВУ у ЗДА, а це 12-го Відділу у Філядельфії. Президію загальних зборів очолив відомий діяч в розбудові українського шкільництва у Філядельфії професор Пенсилвенського університету д-р Юрій Мачук, заступник проф. Микола Алексевич, секретар ред. Микола Вайда. Почесним членом Президії вибрано голову ЦК ОДВУ д-ра Б. Гнатюка, проф. Інституту Технології Дрекселя у Філядельфії.

Загальні збори відкрив голова д-р П. Стерчо, професор Дрексел Інституту. Після прийняття порядку нарад звітували члени Управи Відділу. Голова подав перегляд діяльности зі зазивом ожививати діяльність, а це не тільки Управи але всіх членів. Секретар Відділу ред. М. Вайда підкреслив живу діяльність ЦУ ОДВУ в Ню Йорку, яка через свої чисельні Обіжники заохочувала до праці. Говорив про перереєстрацію членів, про підтримку органу ОДВУ журналу „Самостійна Україна", який виходить у Шикаго та про появу окремих видань „Самостійної України" у формі брошур на різні теми. Скарбник Я. Данилів реферував про стан каси, про різні збірки включно зі збіркою на пам'ятник полк. А. Мельникові. Референт зв'язків Петро Генгало реферував про співпрацю Відділу ОДВУ зі всіми організаціями міста Філядельфії при влаштованні різних імпрез, підкреслюючи великі можливості діяльности ОДВУ на терені міста Філядельфії. Імпрезовий референт проф. Ф. Татунчак вичислив всі імпрези 12-го Відділу у Філядельфії та на Оселі Ольжича в Лігайтоні.

Після дискусій над звітами, під час яких підкреслено, що по довгих роках вдалося 12-ому Відділові дістати від стейту дозвіл на ведення клюбової діяльности на Оселі ОДВУ у Лігайтоні, приступлено до виборів нової Управи. На внесення ред. М. Вайди вибрано управу Відділу в такому складі: голова — інж. І. Харамбура, заступник — проф. д-р Ю. Мачук, другий заступник — мгр. Т. Бан-Бойчук, секретар — ред. М. Вайда, фін. реф. — Я. Данилів, скарбник — А. Попчук, реф. зв'язків — П. Генгало, орг. реф. — А. Шекерик, культ. - осв. реф. — В. Яців, імпрезовий — проф. Ю. Татунчак, пресовий — Б. Макаренко, господар. — М. Хомин. Члени управи М. Ящук і І. Харамбура мол. Контр. Ком.: проф. д-р П. Стерчо, інж. М. Нич, Ю. Аннюк, В. Дупіряк і Ст. Садовий. Тов. Суд: проф. д-р Б. Гнатюк, Т. Федусь, М. Гула, О. Татунчак і Т. Савчук.

Голова центральної Управи ОДВУ д-р Б. Гнатюк, вітаючи нову Управу 12-го Відділу, побажав успіхів та звернув увагу на 12-ий Відділ ОДВУ у Філядельфії, який важливий тому, що членами цього Відділу є велика частина членів ЦУ ОДВУ. Говорив про потребу розбудови ОДВУ у ЗДА. Підкреслив, що така розбудова почата заснованням нових Відділів та делегатур. Приступлено до розбудови Оселі ОДВУ у Лігайтоні, власниками якої є всі члени ОДВУ у ЗДА, що було основою до набуття дозволу ведення клюбової діяльности на Оселі. Треба поборювати великі труднощі, але крок за кроком йдемо вперед, щоб Оселю ОДВУ у Лігайтоні зробити взірцевою, модерною, центром товариського життя всіх українців та всієї української молоді. Уділено площу під стале таборування укр. пластунів, площу для дому українських ветеранів і стоїмо перед розв'язкою будови мотелів на Оселі — заявив голова ЦУ ОДВУ.

В дальшому були конкретні внески для схвалення Загальних Зборів д-ром П. Стерчом, а це в справі підтримки Центральної Управи ОДВУ, Проводу Українських Націоналістів, всециле підтримування Державного Центру, ставати членами Прихильників УНРади, платити датки на потреби УНРади, підтримка УККА, матеріяльна підтримка Визвольного Фонду і розбудова ОДВУ у ЗДА. Внески були одноголосно прийняті.

Після вичерпання програми забрав слово новий голова — інж. І. Харамбура, який обіцяв працювати для добра Відділу і українського загалу. Він закрив збори, а присутні заспівали „Не пора".

М. В.

Успіхи д-ра Юрія і д-ра Наталії Фединських

У другому семестрі 1965-66 в Університеті Індіяна в Блумінґтоні, Дндіяна, який розпочався 7 лютого, д-р Юрій Фединський почав викладати міжнародне право на правничому факультеті. У листопаді 1965 року найвищі власті цього університету йменували його асистент - професором права. Це, вперше в історії нашого поселення в ЗДА українець імігрант став членом правничого факультету. Д-р Юрій Фединський дістав цю номінацію на основі осягнення титулу доктора юріспруденції (Doctor of Jurisprudence) в Університеті Індіяна.

Юрій Фединський має за собою вже цілий ряд ґрадуацій: маґістер права університету у Львові (Україна 1934 р.), доктор права університету в Інсбруці (Австрія, 1943 р.), маґістер бібліотекознавства Колюмбійського Університету в Ню Йорку, Н.Й. (ЗДА, 1957 р.), та останньо доктор юріспруденції Університету Індіяна в Блумінґтоні. Студії американського права він розпочав в католицькому університеті Нотр Дейм у Савт Бент, Індіяна, а закінчив в Університеті Індіяна у Блумінґтоні, працюючи воднораз як бібліотекар і науковий дослідник на правничому факультеті.

Як 14 червня 1965 року президент Університету Індіяна д-р Елвіс Й. Стар проголошував ґрадуацію, мені приходили на думку слова грецького поета Гесіода, творця дидактичної поезії: „Почерез труди до зір". Я згадав д-р Юрія Фединського і його дружину, д-ра Наталію Фединську.

Наталя М. Фединська, з роду Мошинських, студіювала анатомію, фізіологію та фізичну антропологію і з цих то дисциплін одержала ступінь маґістра в Університеті Індіяна 1961 року, а тепер в цьому університеті осягнула з анатомії та фізіології титул доктора філософії. Від 1 вересня 1965 року вона працює як дослідник в департаменті фармакології при Медичній школі Університету Індіяна над темою: "In Vivo Localization of Insulin".

Д-р Наталя М. Фединська є повним членом "Sigma Xi", National Honorary Society - Science, мдстоголовою "Sigma Delta Epsilon", Honorary Society for Women in Science, членом American Association of University Women (AAUW) головою Science Group, членом Indiana Academy of Science та членом НТШ.Вона доповідала на наукових конвенціях в Шикаґо, в Маямі на Флориді та в Індіянополісі, Індіяна.

Д-р Юрій Фединський має визначний стаж громадської та наукової праці: член Головної Ради Католицької Асоціяції Української Молоді „Орли" в Україні (1933-39), викладач цивільного права в Університеті ім. Івана Франка у Львові (1939-41), та пізніше викладач в Університетах в Інсбруці і в Ґрацу, (Австрія), секретар Головної Управи „Самопомочі" в Ню Йорку (1950-52), секретар НТШ у Ню Йорку (1952-57), секретар Міжнародної Асоціяції Правничих Бібліотекарів (1962 - '65), співробітник Енциклопедії Українознавства, співробітник американських, голляндських і австрійських правничих журналів, співробітник української преси тощо. А теперішнє становище д-ра Ю. Фединського як викладача міжнародного права на правничому факультеті дає американським студентам добру нагоду побачити у правильному світлі також українську проблему у міжнародному аспекті.

Нещодавно один блумінґтонський щоденник, заторкуючи проблему докторських ступенів, інформував, що багато кандидатів з різних причин, а то і здорових, губиться подорозі, та подав на цю тему думку компетентних людей, що, мовляв, осягнути ступінь доктора, це не тільки справа вимаганого знання, але також справа самодисципліни, іншими словами: справа сили волі. Це зокрема можна примітити до п-ва Фединських: серед нелегких життєвих обставин іміґрантів заробляти на вдержання родини, виховувати дітей, студіювати, осягнути докторські ступені та добитися університетських становищ (як бачимо, щоб це осягнути не треба було американізувати імен та прізвища) це, справді, непересічне досягнення. Щобільше, при всіх цих обов'язках находився в них ще час та матеріяльні засоби на громадські справи, товариське життя, мистецькі та спортові імпрези тощо. Відмічуючи живе зацікавлення громадськими справами, треба підкреслити хоч би датки на національні цілі, от на будову пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні та участь з цілою родиною у відкритті цього пам'ятника; нав'язуючи до справи товариського життя, належить згадати про справді українську гостинність їхнього дому; згадуючи про мистецькі та спортові імпрези, треба завважити, що п-во Фединські використовують великі можливості, які дає у цьому відношенні блумінґтонський університет, а зокрема концерти та опери, що їх стало влаштовує на високому мистецькому рівені тутешня Музична школа.

Шукаючи за „таємницею" життєвого успіху п-ва Фединських, треба звернути увагу на їхню релігійність, життєрадісність, взаємну вирозумілість та прикладну співпрацю. А дух цієї співпраці вже виказався і в їхніх дітей, Христі, учениці 7-мої кляси, і Юрчика, учня 3-тої кляси, які по своїм спроможностям також ставали у пригоді своїй мамі під час викінчування її докторської праці, що, заслужено, згадано у вступі цієї дісертації.

Як правильно підкреслює вже згадана інформація блумінґтонського часопису, осягнення докторського ступеня запевняє можливості кращої кар'єри та кращого матеріяльного забезпечення. Але не запевняє воно багатьох інших речей, а зокрема такої важливої у співжитті людей — особистої культури, що є сумою душевних прикмет людини, вроджених та набутих завдяки відповідному вихованню. З особистою культурою тісно пов'язане почуття самопошани, як також належної пошани другої людини. Наталя і Юрій Фединські цю важливу прикмету — особисту культуру посідають.

Роман Данилевич
Блумінґтон, Індіяна

У Роковини Шевченка у Вашинґтоні

На фото стоять (зліва) біля пам'ятника Шевченкові: о. проф. М. Войнар, конґресмени Баррат О'Гара та Майкел Фіґен і п. Ярослав Стецько.

10-го березня о год. 12-ій вполудне група українців Вашинґтону, разом з американцями, вшанували пророка України Тараса Шевченка. Конґресмен М. А. Фіґен і Б. О'Гара спільно з Ярославом Стецьком в оточенні громадян Вашинґтону зложив у стіп Пам'ятника Шевченкові вінок з синьожовтих квітів. Церемонію відкрив коротким словом та проводив нею інж. В. Масвський, голова Відділу ООЧСУ, о. проф. М. Войнар, ЧСВВ, провів молитву, по-українськи промовляв голова ЦК АБН, бувший прем'єр України Я. Стецько, зворушливе слово виголосив конґресмен М. А. Фіґен, великий і щирий приятель України та всіх поневолених народів, теперішній голова Конґресової Комісії в справах еміґрації Після нього віддав свою шану нашому Генієві старенький конґремен Б. О'Гара. З місцевих громадян були приявні д-р М. Кушнір, мґр М. Данкевич, мґр Т. Царик з дружиною, полковник американської армії Ф. Корзо, М. Кормелюк, мґр Б. Скасків, панна Н. Ошей від Ліґи Української Молоді Півн. Америки, дир. І. Малиновський та інші.

Елизабет — зразкова громада

Часто чуємо нарікання, що наше громадянство замало жертвенне і не виконує своїх обов,язків супроти наших установ і т. д. Нарікань багато і на жаль, до них, як і до причин цих нарікань, починаємо звикати. Натомість відрадним явищем буває, коли приходить нагода ствердити факт, що справа аж так зле не виглядає, що є осередки, які відзначаються своєю жертвенністю на народні цілі. На особливу увагу між такими осередками заслуговує український осередок в Елізабеті, Ню Джерзі, та околиці.

Ця громада відзначається великою жертвенністю та перевищує в цьому інші громади, хоч кількісно вона не належить до великих. Розуміється, першою заслугою цього є національна свідомість громадян, та не менше важним чинником в цьому є її зорганізованість. В Елизабеті всі українські установи міста та околиці є згуртовані в один Центральний Комітет Українських Національних Організацій, головою якого є Мирон Пінковський, а касиром Михайло Хитра. Вся Управа під проводом голови Пінковського, а зокрема касир Хитра заслужили на признання за вмілість ведення цього Комітету, який вповні оправдав своє існування та причинився до росту чільних українських організацій в Америці.

Кожного року цей Комітет проводить численні збірки на більші й менші наші організації, при тім треба ствердити, що ці збірки дають багато вищі суми, як в інших осередках. В першу чергу це є збірки на Український Нар. Фонд УККА. Тут говорять цифри: збірка на УККА від 1950 р. до 1965 р. дала суму $17.500. Це справді не абиякий осяг. Кожного року переводяться збірки на ЗУАДК, і ці збірки від 1953 року до 1965 р. дали суму $7.197,60. Цього року збірка, яку провів цей Комітет в різдвяному часі на ЗУАДК, дала суму $653. Цею Збіркою займалися: Мирон Пінковський, Михайло Хитра, Іван Муха, Михайло Федецький, Петро Дяк, Іван Полянський, Василь Головінський, Іван Гриб, Павло Гила, Данило Мацик, Михайло Ватралюк, Михайло Юрченко, Едвард Мельничук, Іван Іваник, Іван Мотора, Іван Полянський, Богдан Голда. Усім цим громадянам Екзекутива ЗУАДКомітету складає щиру подяку. Дякує усім жертводавцям.

Особливу подяку висловлює Управі Центрального Комітету Українських Національних Організацій в Елизабеті на чолі з головою п. Михайлом Хитрою за постійну співпрацю, яку Комітет виказує впродовж років та зокрема за цьогорічне проведення збірки. Ця зібрана сума є важливим вкладом до скромних фондів, якими розпоряджає ЗУАДК.

ЗУДКомітет взяв на себе великі та важливі завдання, які зможуть бути проведені тільки при активній співпраці наших громадян. Одною з важливіших — це утримання та поширення Європ. Представництва ЗУАДК, бо в Европі є ще багато наших земляків, які потребують правної, моральної та матеріяльної допомоги, і ця допомога зможе бути уділена в більшій мірі, коли Представництво буде розпоряджати більшими фондами. ЗУАДК має і численні інші задання. Тому співпраця нашого громадянства є дуже важливою та побажаною.

Жертвенність громади в Елизабеті на ці цілі є справді гідна відзначення. Своєю многогранною діяльністю ця громада на чолі з її Комітетом доказує, що вона є свідома того та пам'ятає, що тільки спільними силами можна дійти до більших осягів.

Екзекутива ЗУАДК-ту

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

20-річчя душпастирювання о. Петра Ковальчика

20-го лютого відзначила Українська Православна Громада в Ню Бритен, Конн., торжественно 20-ліття душпастирства свого настоятеля, о. Петра Ковальчика.

Високопреподоб. о. протопресвітер Теодор Борецький відслужив святу Літургію при асисті о. настоятеля. На початку св. Літургії о. Борецький посвятив новий підрізник, що його в дарі пожертвував Молодечий відділ Української Православної Ліґи в Ню Бритені, як теж і прегарну мітру, що нею вірні і Церковний Уряд винагородили свого духовного отця за його вірну й щиру працю в парафії Пречистої Діви Марії.

В залі Американсько-Горожанського Клюбу був бенкет у честь о. настоятеля та його Дружини, яка щиро і віддано помагає свойому мужеві в праці для добра й розвою парафії.

Бенкет випав величаво. Всі столи були заповнені, було поверх 300 гостей. Дуже старші віком або хворі, що не могли бути на бенкеті, переслали свої побажання поштою або телефоном. Пазафіяни й гості приступали до о. настоятеля і його дружини та поздоровляли їх з нагоди ювілею і складали свої подарки.

Довга, 20-літня праця о. настоятеля, була успішною завдяки співпраці кожночасного церковного Уряду, Жіночого Кружка, Гільдії Українських Пань, „ЮКІ" Дівчата, Ветеранів посту імени воїна Андрія Пристаща, Горожанського Клюбу та організацій, що їх зорганізував о. настоятель, а саме, Клюбу матерей, Відділу Української Православної Ліґи, Вівтарних Хлопців і дівчат — Донь Пречистої Діви Марії, Молодечої організації, і недільної Церковної Школи.

Великою поміччю в душпастирській праці були також усі вчителі - дириґенти, як панове Борис Хоптяк, Євген Крук, о. Володимир Шостачко, бувший сотрудник о. Богдан Древецький, п. Гайовий, і тепер п. Т. Хоптяк, організатор молодого відділу Української Православної Ліґи.

Родина о. настоятеля є членами братства св. Апостолів Петра й Павла, Відділ 254 УНСоюзу.

Р. В.

Ню Йорк, Н. Й.

ВИШИВАНІ ВЕЧЕРНИЦІ 1966-го РОКУ

Панна Папроцька, донька пп. Сама і Ольги Папроцьких з Нютавну, Конн., є студенткою Стетен Айленд Коммуніти Коледжу. Вона активно працює в українській громаді, є членкою хору „Думка" у Ню Йорку та церковних організацій у Бріджпорті. П. Глорія була вибрана „Міс Україною" у Бріджпорті а також Королевою Міжнародного Фестивалю Бріджпортської округи, у 1961 році. На Вишиваних Вечерницях в Ню Йорку її вибрали на Королеву цих Вечерниць.

Глорія Марія Папроцька

Щиро вітаємо її та пп. Христю Юзьків і Дарцю Баран, яких вибрано Царівнами Вишиваних Вечерниць.

Важною точкою програми Вечерниць була роздача нагород за найкраще примінення української вишивки до модерного одягу. Жюрі у складі пп. М. Ржепецької, О. Соневицької і Н. Чапленко і п. М. Головей признало такі нагороди: (в скобках число Відділу Союзу Українок Америки):

Перша нагорода:
С. Данилович (82), М. Романів (73), М. Васьків (82), О. Кандюк (82), Г. Болонка(73), О. Марків (66).
Друга нагорода: М. Мороз (Ню Йорк), С. Бурий (73), Н. Данилишин (Пласт), О. Папроцька (73), М. Жеребецька (73),
Третя нагорода: С. Папроцька (73), Марія Оберашин.
Нагороди за блюзки: Л. Абрамюк, У. Кебало, С. Бойка, О. Назарева, О. Диба, А. Андрейко, М. Сливка, А. Балицька і Л. Балицька.

Мужчини теж не залишалися позаду та пп. Дупак, Романів, Явдошин й Оберишин одержали нагороди за прекрасно вишиті сорочки. Поза конкурсом слід відмітити суконку „Мальованку" п. Ольги Соневицької, роботи нашої мисткині п. Наталії Стефанів.

Коли підрахувати усі нагороди, то найбільше їх зібрав Бріджпорт. Та нюйорські відділи причинилися немало до успіху Вечерниць — в їх руках була організація імпрези, вони подбали про те, щоб гості забавилися приємно і безжурно!

Забавовому Комітетові в складі пп. В. Бачинській, І. Бенцаль, О. Гентиш, Г.Гошовській, І. Падох, М. Ржепецькій та Катрі Колянковській, імпрезовій референтці Окружної Ради СУА в Ню Йорку, що очолювала Комітет а також написала кілька веселих куплетів, що їх відспівав п. І. Раковський, належить щира подяка. На подяку заслуговують також усі відділи СУА та окремі членки і і прихильниці за їхню жертвенність та працю.

О. С. П.

Дітройт, Миш.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОСЕРЕДКУ СУМА

12-го лютого відбулися в Українськолу Народному Домі загальні збори осередку СУМА „Київ", які пройшли в дружньому і діловому настрої До президії зборів ввійшли: мґр Михайло Дужий — голова, п. Пилип Сотник — заступник і Осип Рудницький — секретар. З привітами виступили: численні особи. Після звітів уступаючої управи, контрольної комісії та уділення абсолюторії, голова комісії матки Дмитро Сулима запропонував склад управи яку прийнято без змін. В склад нової управи ввійшли: Василь Бабій — голова, Любомир Кльось — заст. голови, Григорій Дробний — секретар, Дмитро Сулима — культ. осв. референт, Василь Савич — орг. рефер., Катруся Копач — булавна, Степан Леськів — фін. реф., Михайло Пшенишний — спорт рефер., мґр Михайло Калинич — реф. преси, Маріян Заблоцький — сусп. опіка, Теодор Левицький — бібліотекар, Петро Куций — господар; члени Управи: Іван Терлецький, Василь Зубар, Ярослав Питляк і Параска Стефанюк. Контрольна Комісія: Дмитро Івасишин, Богдан Верещинський, Евген Пліхота та Михайло Полянський. Товариський Суд: Михайло Ніновський, Михайло Ковалик, Павло Павлик та Степан Спетрицький. Булава: Катруся Копач — булавна, члени: Дмитро Сулима, Осип Рудницький, Петро Рогатинський, Пилип Сотник та Юрій Суровський. Після вибору управи голова президії мґр Михайло Дужий подякував зборам за дружній перебіг зборів, підсумував пророблену працю Осередку, яка не являється такою легкою сьогодні, головно над вихованням нашої молоді тут в Америці. Він вірить, що мозольна праця виховників та Управи Осередку увінчається найкращим успіхом. Дальше ведення зборів перебрав новообраний голова, друг Василь Бабій, який дякував присутнім за перевибір його на голову Осередку та заявив, що при добрій волі всіх членів Осередку, працю над молоддю можна буде ще поширити та удосконалити. Після внесків та запитів збори закінчено молитвою „Боже вислухай".

М. К-ч.

Новітні скоморохи

Англійські „бітлеси", які наробили стільки шуму, — головно серед підростків Англії й Америки, і набили свої кишені доброю валютою та удостоїлися королівської медалі, не являються нічим новим; вони є немов відродженими появами колишніх французьких трубадурів, німецьких міннезенґерів, чи наших українських скоморохів, що „в старих добрих часах" розвеселяли своїми піснями й жартами старших і молодь та ранили серця жіночої статі. Ясно, що в змінених життєвих обставинах, мусіли змінитися і змодернізуватися їхні пісні, їхній вигляд і їхня поведінка. Англійських бітлесів „в оригіналі" я не бачив і не чув, за те був на виступі українських скоморохів, що походять із західньої Канади і роз'їжджаючи по канадійських містах вступили також до американських сусідів і виступали в Боффало, у залі „Дніпра" 21 січня. Мікей і Банні, симпатична молода пара співаків легкого жанру (тенор і альт) під акомпаніямент чотирьох добрих музикантів (скрипак, два ґітаристи і ансамбль ударних інструментів — усе „електрифіковане") забавляли публіку жартами, танцями і співом жартівливих українських й англійських пісень, викликаючи веселість і реґіт у слухачів.

Приємно було почути з уст їхнього „боса" Мікея, що вони третє й четверте покоління канадійських іміґрантів — українців, знають мову своїх предків, люблять українську пісню і своїми виступами стараються її популяризувати. Ідея дуже похвальна, бо українських жартівливих пісень дуже багато, а сучасне покоління їх не знає, не маючи можливости їх почути чи навчитися. Пісенний репертуар цих новітніх скоморохів трохи скромний і вони повинні зв'язатися з українським музикою-етноґрафом, який вкаже їм на джерела чи збірники народних пісень, з яких можуть вони збагатити і доповнити свій репертуар. Ізза недостатньої реклями публіки на залі було мало, а шкода, бо цей новий, я радше відновлений жанр народної творчости варто піддержати та дати змогу цим новітнім скоморохам продовжувати їхні веселі виступи.

Осип Залеський.

Ню Йорк, Н. Й.

ЗАГАЛНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТ. ГРОМАДИ

4-го лютого відбулися Загальні Збори Української Студ. Громади в Ню Йорку. Присутніх було 56 студентів різних коледжів і вищих шкіл. На залі були також Ігор Чума — голова СУСТА; Андрій Шуль — заступник голови СУСТА; і Зенон Цибик — голова організаційних справ сходуСУСТА — який під час сходин пояснив студентам завдання кожного члена управи Студентської Громади.

Уступаючий голова УСГ Богдан Клюфас відкрив сходини. До президії вибрано: предсідник — Роман Купчинський, секретар — Мар'яна Шумилович. Номінаційна Комісія: голова — Богдан Мисько; члени — Надя Данилишин і Богданна Клецор.

Голова СУСТА, Ігор Чума, виступив із привітальним словом, пригадуючи присутнім про важливість праці Громади. Обіцяв підтримку СУСТА і щиро побажав якнайбільше успіху на трудному, але цікавому шляху.

По цім, уступаючий голова, Богдан Клюфас, здав звіт про працю уступаючої управи. Слідувала дискусія. Після уділення абсолюторії, вибрано нову управу в такому складі: голова: Юрій Кузьма, Фордгам, заступники голови — голови університетських клюбів на терені Ню Йорку: Оля Палюх, Сиі, Андрій Витвицький, Колюмбія та Мар'яна Шумилович, Гантер, Секретар: Надя Данилишин, Гантер, скарбник: Христя Гордієнко, Гантер, організаційний референт: Люба Стебельська, Сиі, культурно-освітній референт: Роман Купчинський, Гантер, пресовий референт: Богданна Клецор, Гантер.

Контрольна Комісія: голова — Христя Барагура, Колюмбія; члени — Ярослав Лешко, Колюмбія; Мирося Головінська, Гантер. Товариський Суд: голова — Світляна Луцька, Прет; члени — Богданна Чума, Сейнт Джанс; Теодор Костюк, Сиі.

По короткій дискусії про плянування майбутньої праці, предсідник закрив сходини.

Мар'яна Шумилович

Тріюмф „Кубанських козаків" триває

Наприкінці 1965 року минуло 12 місяців від часу як славетне тріо Кубанських козаків у складі Василя Коваленка та Миколи й Олександра Кумпанів, прибувши контрактово до Ляс Веґас, розпочало тріюмфальні виступи в однім із найчудовіших закутків цього міста мільйонерів — готелі „Тропікана".

Згідно з контрактом козаки з'являлися на сцені щоденно двічі, а то й тричі, не маючи ні одного вільного дня, і ось їхнє річне досягнення — 783 виступи! Це вимагало великого напруження сил і не меншої витрати енерґії, але результат вийшов імпозантний.

Лиш на Новий Рік одержали кубанці тиждень заслуженого відпочинку й тоді „чкурнули" у світ. Завітали до Голливуду, де відвідали відомого українського фільмового артиста Михайла Мазуркевича. Він саме закінчив працю над фільмом „Сім жінок", в якому грав ролю монгольського злодія-розбишаки, і мав вільний час, тож спільне дозвілля було використане й проведене якнайкраще.

Та сім днів збігли хутко, і от Василь, Микола й Олександер знов у Ляс Веґас. Дирекція готелю підписала з ними новий контракт, знову майже на 12 місяців. Їх чекає ще один рік тріюмфу і слави, ще 700-800 виступів перед добірною публікою.

А потім? Потім — далека подорож. Кубанських козаків запросила на кілька місяців до себе Австралія, гостинні виступи якої вони залишили 7 років тому, щоб із молодечою завзятістю і пістизмом гордо понести на інші континенти ім'я волелюбної Батьківщини - України, і її невід'ємної частини — славної Кубані!

Кубанці доконали свого. Із брязкотом шабель незламно - могутній дух нашої давнини, козацький дух Богдана Хмельницького й Івана Мазепи, Богуна і Нечая, Кривоноса, Байди і Сірка на протязі десяти років носився понад багатьма столицями й великими містами вільного світу, а тепер уже другий рік літає над обширами Невади. Українська музика, український танок, українська пісня, краса мальовничих козацьких костюмів, поєднані з надзвичайним хистом, бравурною майстерністю, нестримним розгоном поривної юнацької снаги та високомистецьким виконанням, полонили серця й душі десятків мільйонів чужонаціональних европейсько - американських глядачів. Такими вони прибудуть десь перед кінцем б. р. на австралійський материк, який напевно зустріне їх широкорозкритими обіймами дружности і привіту.

Коли ж закінчиться турне по Австралії і коли Кубанським козакам допоможе Всевишній, то, можливо, що їхні шаблі ще задзвенять у Вашинґтоні і Ню Йорку, у Філядельфії Сан-Франціско, в Оттаві й Торонті, у Вінніпеґу й Ванкувері — всюди, де є наші спільноти; може ще й українці Америки й Канади матимуть рідкісну нагоду побачити в акції своїх земляків-мистців, з осягів, успіхів і слави яких треба бути гордому цілому українському еміґраційному світові і землякам на Батьківщині.

Микола Верес

СТУДЕНТИ В ЯКАРТІ АТАКУВАЛИ КИТАЙСЬКИЙ ПРЕСОВИЙ ОСЕРЕДОК. Індонезійські студенти, які ведуть протестаційні демонстрації проти уряду, понищили устаткування цієї китайської станиці. Та сама група студентів атакувала також будинок міністерства освіти. Демонстранти не потурбували нікого з людей.

НЕВТРАЛІСТИЧНІ Й УРЯДОВІ ВІДДІЛИ В ЛЯОСІ ВТРАТИЛИ ОСТАННІЙ ПРИЧІЛОК в північній частині країни. Про-комуністичний Патет Ляо вирівняв свою лінію, у провінції Самнеуа, де від двох місяців йдуть важкі бої.

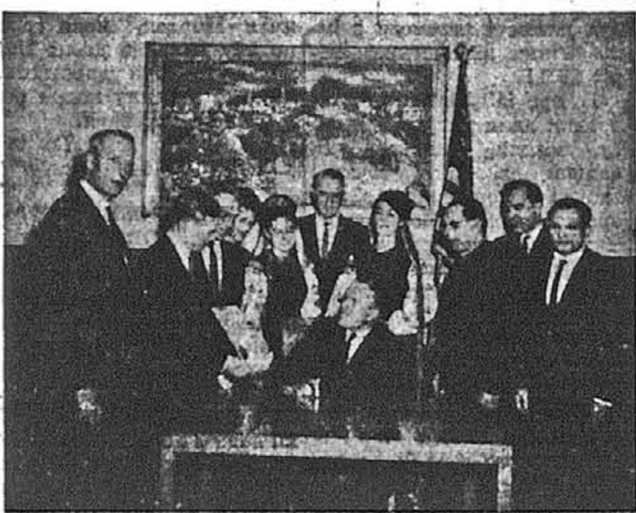
Дітройт, Мич.

ГРОМАДСЬКА НАРАДА В СПРАВІ УККА

Управа метроп. Відділу УККА в Дітройті відбула 12 березня нараду представників місцевих організацій, щоб нав'язати з ними тіснішу співпрацю та оживити громадське життя. На збори прийшло 80 осіб. Зборами проводив голова метроп. Відділу ,ін. Василь Колодчин. В програмі були три гутірки.

Проф. А. Шашло аналізував розвій УККА. УККА постав за ідейною піддержкою українських мас в Америці та при активній участі наших забезпеченевих товариств. З приїздом нової еміґрації він почав другий період розвитку, період партійно-політичних впливів та непорозумінь; це довело до того, що маси почали менше піддержувати працю УККА. Тепер назріває третій етап, коли йде намагання визволитися з-під впливів політичних організацій та нановo здобути маси. На кого тепер повинен би УККА спертися? В українській спільноті є чотири групи: стара еміґрація, що стає меншеактивною, старше покоління нової еміґрації, яке має досвід, але не має вже енергії; покоління від 25 до 55 років життя; і молодь. Доповідач радив спертися на цю третю групу, що має велику кількість інтеліґенції, професійних організацій, та яка пристосувалася до нових умовин життя. На кінець своєї доповіді проф. Шашло згадав ще про кілька моментів, що знеохочують до громадської праці. Один з них, — це нецікаві національні академії, що завжди наставлені на минуле, історію і хронологію, і яким бракує перспективи на майбутнє та вказівок, що далі робити; інший момент, це брак признання від громади для громадських діячів, які, знеохочені, відходять у приватне життя.

Д-р Богдан Лончина говорив на тему „Громада і молодь". Наша спільнота має обов'язок виховати молодь згідно з ціллю, для якої вона живе: допомогти Україні зажити вільним життям. В сучасній ситуації молодь поволі відходить від українського середовища і Церкви, наша громада не притягає її. Постава громади, як маси, до молоді — байдужа: є шлях малого опору й капітуляції. Проаналізувавши чинники, що мають вплив на молодь (родина, школа, Церква, молодечі організації, громадське середовище), доповідач висловив думку, що потрібна тотальна акція всіх тих чинників, щоб не прийшло до розриву поколінь. Ця акція повинна б витворити ідейну атмосферу, серед якої молодь виростала б. Треба звернути увагу на вартість нашої традиції і приналежности до українського культурного середовища; випрацювати і кинути ідеал нового українця; мати постійний контакт з молоддю, яка,хоч і буде інша, але буде наша. Ми виконаємо наш національний обов'язок і створимо сильну спільноту, коли пов'яжемо минуле з теперішнім і майбутнім, і коли в цім пов'язанні одне з найважніших місць призначимо вихованню молоді.

Голова УККА в Дітройті, інж. В. Колодчин, приймає проклямацію Дня Незалежности від губернатора стейту Мишиґен — Джорджа Ромні. Інші зліва: інж. М. Куницький, С. Луцький, п-і А. Волкер, панна Л. Ласка, мґр. Е. Кордуба, о. П Пащак, мґр Федорак, інж. Тустанівський

Інж. Микола Кунинський з'ясував справу національного датку як фінансової бази УККА.

В дискусії забирали голос: інж. В. Тустанівський, д-р О. Бойчук, д-р П. Джуль, інж. Марчак, Кучер Іван, п. О. Климишин, д-р І. Янчишин, д-р В. Шкудор д-р В. Лисий, мґр Б. Федорак, інж. Д. Березовський, д-р М. Дужий, мґр В. Щербій, дир. І. Білоус, мґр Ф. Любінецька, п. А. Волкер.

Велике число дискутантів, приявність представників духовенства, поважна і ділова атмосфера вказують на те, що громада виявила зацікавлення і самою нарадою, і порушеними темами. Залишається побажати, щоб думки, висловлені прелеґентами й дискутантами, не пропали безслідно. Вони повинні викликати певну конкретну акцію на терені Дітройту. Найважніше, щоб ця акція була послідовна й постійна.

Закриваючи зібрання, інженер В. Колодчин висловив вдоволення з позитивного перебігу нарад та заповів дальші громадські зібрання, з окремо дібраною тематикою, як УККА і зовнішні зв'язки, відносини до тут народжених, централя УККА і її клітин. Дай, Боже, щоб за словом пішли діла.

Л. І.

Шикаґівська Гуцулія

Земляцьке об'єднання гуцулів - автохтонів і тих українців, що довший час перебували і працювали на території цього нашого гірського племени і з ним зжилися, зорганізувалося в „Гуцульський осередок". В осередку налічується 32 родини. Провадить ним управа в складі: М. Домашевський — голова, д-р І. Докторук — секретар і М. Борук — скарбник. Контрольну Комісію очолює д-р В. Стефурак, а членом її є М. Бурдяк.

Починаючи від свого заснування в травні 1965 року, осередок реґулярно збирається на сходини, які починаються точно в призначену годину, відбуваються ділово та бувають забарвлені гумористичними життєрадісними моментами. Доповідачам не вільно задовго говорити, і сходини закінчуються у визначений час.

Досі на шістьох сходинах відбувалися реферати на теми гуцульської історії й культури. Виголошено доповіді: „Язиковий плебісцит на Закарпатській Гуцульщині" — прочитав інж. Антін Кущинський, „Чужі слова в нас" та „Вифлеємська зоря" — д-р І. Докторук, „Гуцульська Республіка 1918 року" — інж. А. Кущинський.

26-го лютого 1966. р. відбулися сходини в залі Українського Національного Музею. На них рішено взяти участь в з'їзді гуцулів ЗДА і Канади на св. Юрія 6-8 травня ц. р. на Союзівці. Рішено заініціювати справу поставлення пам'ятника в ЗДА Іванові Франкові, та скликати нараду представників громадських організацій в цій справі. Постановлено підтримати акцію видання книги про Гуцульщину і вибрано комісію для ознайомлення й рекомендації відповідних матеріялів в складі: д-р В. Стефурак, о. митрат Ілля Нагірняк, д-р І. Докторук і інж. А. Кущинський.

Після ділової частини о. І. Нагірняк прочитав спогади зі свого побуту на Буковинській Гуцульщині під заголовком „Розповідь гуцула Василя Грицюка". Спогади були цікаві.

Під впливом тих спогадів на сходинах піднісся настрій і охота розговоритися та довше „побесідувати" про те, як то бувало в Рідним Краю. Але призначений на сходини час минув, тому рішено зібратися 19-го березня при товариській, скромній гостині. На господиню тих чергових сходин диню тих сходин запросили були п-і Емілію Стефурак.

Антін Кущинський

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань; англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка" і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК ч. 23.

Радіо Ліберті Ком. Ню Йорк	10.00
Д. Смерека, Порт Вю	10.00
С. Гарасимів Індіян Оршард	8.00
П. Ленчук, Джексонвілл	8.00
д-р М. М. Небелюк, Саскатун	6.00
Гуцульський Осередок, Ню Йорк	5.00
Ком. Вшанування проф. Бачинського, Клівленд	5.00
С. Хомяк, Дітройт	5.00
С. Хомяк, Маямі Біч	5.00
І. Ванцоват, Бруклин	4.00
В. і С. Меренюк, Монтреаль	4.00
А. Рудніцький, Севен Гиллс	4.00
І. Микитинський, Торонто	3.50
В. Шульковський, Шикаґо	3.50
О. Біловус, Стетан Айленд	3.00
І. Билев, Балтіморе	3.00
І. Борковський, Торонто	3.00
О. Борух, Даніелсвілл	3.00
інж. І. Вінтоняк, Ню Йорк	3.00
В. Вислоченко, Аубурн	3.00
Я. Гаврилко, Асторія	3.00
Г. Гаргай, Фраквілл	3.00
М. Горват, Трентон	3.00
Двигайло, Ню Йорк	3.00
І. Кінтер, Шикаґо	3.00
Т. Кірпа, Ґері	3.00
П. Левенець, Асторія	3.00
В. Мизак, Кліфтон	3.00
А. Микитин, Ню Йорк	3.00
І. Миколаєнко, Вашинґтон	3.00
С. Подолл, Албіон	3.00
Ф. Стадник, Клівленд	3.00
Г. Старовійт, Лос Анджелес	3.00
П. Стефанський, Гемтремк	3.00
Укр.-Амер. Горожанський Клюб, Ню Брітейн	3.00
О. Чайковський, Вотерфорд	3.00
С. Шуст, Ню Йорк	3.00
В. Яцишин, Клівленд	3.00
Н.Н. Вотердавн	2.70
Ф. Коссик, Кенсас Сіті	2.50
Я. Блищак, Сан Франціско	2.00
Ю. Гнат, Ірвінґтон	2.00
М. Гавур, Кент	2.00
І. Дуда, Філядельфія	2.00
О. Жданкевич, Відд. 75	2.00
д-р Т. Залуцький, Торонто	2.00
К. Захарійчук, Олифант	2.00
Ф. Кавчак, Джонставн	2.00
О. Козар, Трентон	2.00
А. Кострещ, Сієтлл	2.00
Р. Крушельницька, Гемтремк	2.00
Т. Цмайло-Кульчицький, Сан Франціско	2.00
А. Лісікевич, Воррен	2.00
Т. Лукач, Сан Франціско	2.00
Ю. Маренін, С. Франціско	2.00
Л. Марущак, Бруклин	2.00
Т. Никифорак, Шикаґо	2.00
В. Оренчук, Сан Франціско	2.00
Х. і Т. Павловські, Нютон	2.00
І. Пиндус, Сиракюз	2.00
Т. Рябець, Нюарк	2.00
Д. Розпопа, Нюарк	2.00
Ф. Савечка, Гартфорд	2.00
В. Сокіл, Сан Франціско	2.00
П. Сокіл, Сан Франціско	2.00
М. Сухарчук, Елирія	2.00
М. Федчишин, Гілсайд	2.00
Ю. Чато, Сан Франціско	2.00
В. Садівник, Ратерфорд	1.50
А. Дмитрiюк, Боффало	1.10
І. Берестянський, Шикаґо	1.00
Р. Бобяк, Йонкерс	1.00
А. Васюта, Філя.	1.00
М. Вохно, Вашинґтон	1.00
Д. Волянник, Шикаґо	1.00
П. Галізін, Шикаґо	1.00
О. Гумінілович, Йонкерс	1.00
А. Гораль, Лонґ Айленд Сіті	1.00
А. Данило	1.00
А. Дешевий, Дітройт	1.00
М. Дорош, Рочестер	1.00
А. Ільків, Торонто	1.00
К. Еваско, Маямі	1.00
Т. Загородний, Мілвокі	1.00
М. Кіцера, Мейфілд	1.00
Н. і Л. Козловські, Рочестер	1.00
П. Кукорло, Бервік	1.00
А. Курах, Янґставн	1.00
В. Лос, Філядельфія	1.00
Ф. Медяк, Гавторн	1.00
М. Мельник, Амстердам	1.00
П. Німировський, Ню Йорк	1.00
І. Олійник, Вет	1.00
А. Пел, Істон	1.00
В. і А. Печенюк, Кантон	1.00
І. Підперигора, Дітройт	1.00
І. Пігуляк, Сиракюз	1.00
А. Пирошенко, Фейрчайлд	1.00
А. Радомський, Шикаґо	1.00
Г. Рябокінь, Ст. Пол	1.00
Я. Садовий, Ґошен	1.00
Кузьма Сіка, Клівленд	1.00
В. Сторожинська, Бронкс	1.00
Т. Такой, Шикаґо	1.00
А. Федій, Адісон	1.00
І. Хома, Бруклин	1.00
Л. Хомко, Волнатпорт	1.00
І. Цибрівський, Луісвілл	1.00
В. Шпирка, Ірвінґтон	1.00
М. Шолдро, Шуґар Ран	1.00
В. Щупляк, Ст. Луіз	1.00
Ф. Ясько, Парма	1.00
А. Головчак, Ню Йорк	0.50

До виставки відділу ОМУА в Ню Йорку

Образотворчі мистці українці в Америці в більшості згуртовані в Об'єднанні мистців українців Америки. Об'єднання очолює Головна управа, що є координатором між відділами ОМУА, які є помічним тілом в дії для цілої ОМУА.

Найважнішим завданням Об'єднання допомогти мистцям в їх мистецьких потребах. Кожний мистець хоче виставити свої твори перед глядачем. На протязі тринадцяти років Об'єднання, маючи дві ґалерії в Ню Йорку і Філядельфії, влаштувало або допомогло влаштувати багато індивідуальних і групових виставок, всім мистцям українцям на вигнанні, членам ОМУА і не членам, і навіть мистцям, які особисто вважають Об'єднання непотрібним. Все це об'єднання виконало завдяки невеликій групі громадянства, що є постійними відвідувачами виставок, не жалуючи часу і грошей; цю групу називаємо любителями мистецтва. Наближається виставка відділу ОМУА Ню Йорк, тому хочемо подати дані про виставку для тих мистців, що з будь-яких причин не одержали обіжника, а хотіли б взяти участь у виставці.

І. Виставка відбудеться від 24 квітня до 8 травня 1966 року і буде відкрита щоденно від год. 6:30 по пол. до год. 8 веч., а в суботи і неділі від год. 12 до 8 веч. в ґалерії Літ. Мист. Клюбу в Ню Йорку при 2-ій Евню 149. Управа Від. просить всіх мистців українців Ню Йорку і околиці взяти в цій виставці участь.

На виставку будуть прийматися оригінальні мистецькі твори, що не були виставлені на виставках ОМУА Ню Йорку, виконані добровільною технікою і стилем. Виставка охоплюватиме малярство, графіку і скульптуру. Кожен мистець має право представити на розгляд жюрі від одного до п'яти творів. Жюрі має право прийняти довільне число творів, беручи під увагу їхню якість і загальний рівень та вигляд виставки. Твори будуть прийматися лише один день в суботу 26 березня 1966 року, від год. 10-ої ранку до 8 вечора в приміщенні клюбу.

Оплата за участь у виставці становить 10 дол. від учасника без огляду, скільки картин буде виставлено. Оплату треба скласти при передачі творів. У випадку відкинення жюрі всіх творів, гроші не будуть звернені.

В склад жюрі входять мистці, вибрані на загальних зборах Відділу: М. Осінчук, М. Неділко, М. Черешньовський, Л. Кузьма та А. Малюца. Жюрі є відповідальне за мистецький рівень виставки і має право, більшістю голосів ,приняти або відкинути дані під його розгляд твори. Його рішення є остаточне.

Для виставки буде виданий каталог. Мистці, які бажають мати репродукцію з свого твору в каталозі, повинні покрити кошти кліші в сумі 10 дол. Жюрі та виставковий комітет застерігає за собою право підбору творів до репродукування у каталозі, у випадку невміщення репродукції з твору мистця, що заплатив за клішу, гроші буде повернено.

До помочі Управі Відділу для влаштовання цієї виставки буде покликано окремий Виставковий Комітет у складі осіб: Василишин, Вижницький, Савчук, Несторович, Певний, Титла, Шумилович.

Відкриття виставки відбудеться в неділю 24-го квітня 1966 року о год. першій. Мистці, учасники виставки, які бажають, щоб їхні знайомі отримали окремі, особисті запрошення, повинні подати їх адреси на руки виставкового комітету при принятті творів.

Управа Відділу, Жюрі та Виставковий Комітет не беруть на себе відповідальности за пошкодження, знищення або пропажу творів, та вони приложать всіх старань, щоб до того не допустити.

Богдан Савчук (секретар)
Михайло Черешньовський (голова)

Усі дальші інформації можна одержати в секретаря Нюйоркського Відділу ОМУА: Богдана Савчука.

КАНАДА ПОБОЮЄТЬСЯ ІНФЛЯЦІЇ, БО ЗБІЛЬШУЮТЬСЯ КОШТИ ПРОДУКЦІЇ, що потягає за собою домагання більших заробітних платень. Ця внутрішня інфляція канадійського доляра має шкідливий вплив на міжнародне становище Канади. Дозволяючи на те, щоб зростали кошти продукції, сама Канада перекреслює ті користі, які вона мала при експорті тому, що канадійський доляр є дешевший на міжнародному ринку від американського. Канада мала в минулому році торговельний дефіцит в сумі $1.1 більйона, а в 1964-му році тільки на суму $433 мільйони. Дефіцит із ЗДА виносив аж $1.9 більйона, але загальний дефіцит виносив тільки $1.1 більйона, бо торгівля з іншими державами дала надвишку.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ в США

ділиться з нашим Громадянством сумною вісткою про невіджалувану смерть заслуженого громадського діяча, колишнього заступника Голови Виконавчого Органу Української Національної Ради

сл. п. ВАСИЛЯ МУДРОГО

Родині Небіжчика та Українському Конґресовому Комітетові, де Покійний останньо виконував відповідальні функції директора канцелярії, складаємо вислови щирого жалю і співчуття.

ПРЕЗИДІЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

з жалем повідомляємо про смерть

ВАСИЛЯ МИКОЛАЄВИЧА МУДРОГО

б. голова Товариства прихильників Української Вільної Академії Наук в Німеччині, відомий український громадський і політичний діяч.

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА УВАН у США

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в середу, 23-го березня 1966 року упокоїлася в Бозі у Флорал Парк, Н. Й. моя Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п. ОЛЕНА ГОЛУБОВИЧ

нар. 10-го травня 1888 р. вдова по бл. п. Василеві.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 25-го березня 1966 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН в суботу, 26-го березня 1966 р. о год. 10-ій ранку з того ж пох. заведення до української католицької церкви св. Хреста в Асторії, а опісля на цвинтар Кальварія.

В глибокому смутку:

донька — ОЛЬГА ЗАЯЦЬ
внуки — ВАСИЛЬ і ОЛЬГА
зять — ПЕТРО ЗАЯЦЬ

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

з великим сумом ділиться з Українським Громадянством вісткою про передчасну і несподівану смерть щедрого жертводавця і добродія української еміґраційної літератури

бл. п. ОЛЕКСАНДРА РИЦАРА

і висловлює глибоке співчуття Родині Небіжчика.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Василя Мудрого

довголітнього члена 25-го ВІДДІЛУ УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж.

на цілі УККА 10.00 долярів зложив

25-ий ВІДДІЛ УНСОЮЗУ

Замість квітів на могилу

сл. п. ВАСИЛЯ МУДРОГО

пожертвували на цілі ЗУАДК 20.00 долярів

Ярослава і д-р Володимир ҐАЛАНИ

З приводу смерти

сл. п. СЕМЕНА ОРИШКЕВИЧА

секретаря суду в Олеську, великого громадянина, громадського діяча і чоловіка хрустального характеру,

складаю 10.00 дол. на Український Университет в Римі, і цією дорогою складаю Високодостойній Родині, вислови глибокого співчуття.

В. НАЗАРЕВИЧ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Смерть світлої пам'яті

д-ра М. ШЛЕМКЕВИЧА (ІВАНЕНКА)

нас дуже вразила а рівночасно нагадала нам спільний побут в Криниці-Здрою під час 2-ої світової війни.

В особі блаж. пам'яті д-ра М. Шлемкевича ми втратили Велику Людину, Мислителя і Українця.

Невимовний жаль за Покійним є для нас дуже болючий.

Висловлюємо дійсно щире і правдиве співчуття родині Покійного.

Хай наша скромна жертва 100 (сто) долярів на Фонд Катедри Українознавства та 6 (шість) долярів на пресовий фонд „Листів до Приятелів" пригадає всім тодішнім жителям-біженцям незабутню особу д-ра М. Шлемкевича, а пожертвою на Фонд Катедри Українознавства засвідчимо гідну і довго-тривалу пам'ять про Нього.

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ В КРИНИЦІ-ЗДРОЮ
ВІШНИЦЬКІ І РАДЛОВСЬКІ
2658 Вест Кортез — Шикаґо 22, Ілл.

СПОРТ

Редагує: В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

П'ятниця, 25-го березня:

„Чорноморська Січ", Нюарк, зустрінеться в дев'ятому вечері сімкового футбольного турніру Шейфера з суперником на лаври першуна, дружиною Гобокен ФК. Зустрічі цього вечора почнуться о год. 7:30 в залі Арморі в Джерзі Ситі в такому порядку: Айріш Ам. — Петерсон Доверс, Галедон ФК — Мадярський СК Вудбрідж, Алберона — Молфета, Санта Кро с — Пассейк СФ і „Чорноморська Січ" — Гобокен ФК.

Субота, 26-го березня:

Турнір відбиванки дружин чоловіків та жінок за першість СУАСТ-Схід відбудеться, починаючи від год. 10ої рано в залі „Вест Сайд Гай Скул" при Савт Орендж евню в Нюарку. Організатором і господарем змагань є „Чорноморська Січ", з її ланковим відбиванки Адріяном Лапичаком на чолі. Керівником турніру буде ланковий відбиванки СУАСТ - Схід д-р Михайло Снігурович.

Змагання відбиванки за першість СУАСТ-Північ дружин чоловіків і жінок відбудеться в суботу і неділю, 26-го і 27-го березня в Дітройті, в міській спортовій залі при 13200 Фенолон. Початок змагань о год. 10 рано. Господар змагань — УСТ „Черник".

Неділя, 27-го березня

„Тризуб", Філядельфія — „Донав Швабен", Клівленд, футбольні змагання четвертьфіналу Сходу в грах зо Чашу ЗДА відбудуться о годині 2-ій по полудні на грищі при 29-ій і Камбрія вулицях у Філядельфії.

УСК Ню Йорк — „Гунґарія", мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться о год. 3.15 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій вулиці і 31-ій евню у Коледж Пойнті. На цьому ж грищі о год. 1.30: Грецько Ам. СК — „Айнтрахт".

„Чорноморська Січ", Нюарк — „Польські Соколи", мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться о год. 12:45 на грищі Айронбавнд при Вільсон евню в Нюарку. На цьому ж грищі о год. 3:00 змагання АФЛіґи; Портуґальський СК — „Олімпія".

ШАХОВИЙ ТУРНІР ЗА ПЕРШІСТЬ СУАСТ-СХІД

УСТ „Чорноморська Січ", Нюарк влаштовує на доручення Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств, делеґатури УСЦАК на Сході, шаховий турнір за індивідуальні першості СУАСТ. Цей турнір відбудеться в суботу і неділю, 16-го і 17-го квітня в домі „Чорноморської Січі" при 508 18-та евню (ріг 12-ої вулиці), в Нюарку. Керівником турніру буде д-р Орест Попович, ланковий шахів СУАСТ - Схід. Зголошення до участи в турнірі приймає:
Dr. Orest Popovych, 609 Karpock St., New York, N.Y. 10463.

ТРИЗУБ — МАДЯРСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛЮБ 5:0

Ню Бронсвік, 13-го березня. — Стрільцями воріт були: Яковина на 4-ій хвилині, Бенітез на 64-ій хвилині, Ферейра на 75-ій, Яковина на 79-ій та Бенітез, який добив сильний стріл Ферейри, на 89-ій хвилині гри.

У першій півгрі мадяри були швидшою дружиною і цим рівноважили технічну вищість „Тризуба". Образ гри сильно змінився в другій половині, що й принесло ряд воріт. „Тризуб" виявив себе в цій зустрічі добре вирівняною дружиною з рівновагою між лініями помочі й оборони та нападу.

Я. Татомир

УСК ПРИДБАВ НОВИХ ЗМАГУНІВ

В минулому тижні Управа УСК-у Ню Йорк подбала про скріплення складу своєї першої футбольної дружини, яка має вигляди здобути перше місце у „Великій Десятці" НАФСоюзу та буде боронити звання чемпіона ЗДА. До УСК-у повернувся Ірфелт з Торонта, та підписали деклярації Петер Сімпсон з Торонто, Вілліям МекМаррі з Шотляндії і Н. Сімпс з Торонто. Вже повернувся до УСК-у чільний напасник — Смегирст.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — УСК НЮ ЙОРК 3:1

Елізабет, 12 березня. — В першому вечері шісткового футбольного турніру, за Чашу Чаріті да якого приступило 24 клюби з Ню Джерзі і Ню Йорку, футболісти „Ч Січі" перемогли шістку УСК-у 3:1. Ворота для „Ч. Січі здобули: Л. Вільчак 2 і Рада. Склад „Ч. Січі": Юрків, Воробець, Сольчаник, Вільчак, Шпон, Рада, Віктор Каздоба і Пасічинський.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „ОЛІМПІЯ" 6:0 (4:0).

Нюарк 13 березня. — Цією високою перемогою над польським клюбом з Ню Брітену, Коннектікат „Ч. Січ" завершила успішний кінець тижня, в якому наш футбольний актив здобув разом 4 перемоги з імпозантним відношенням воріт 23:1!

В грі із „Олімпією" січовики мали рішучу перевагу, завдяки якій здобули дальші дві цінні точки і значно поправили відношення воріт. „Бомбардир" Чижович, лідер стрільців в АФЛізі, здобув ще три ґолі. Змагання почалися хвилями наступів нападу „Ч. Січі", який вже в початкових хвилинах післав декілька сильних стрілів на ворота суперника. Серію воріт започаткував Рада, м'яч зі стрілу якого в 11-ій хвилині влетів до воріт поляків, спрямований по дорозі ще й оборонцем гостей. В 17-ій і 22-ій хвилинах, після гарних комбінацій Снилика - Чижовича і Каздоби - Чижовича, Чайка стрілив дальших два ґолі. Вислід половини 4:0 устійнив Чижович, в 27-ій хвилині. Образ гри не змінився і в другій половині. На початку поляки спромоглися провести кілька акцій, але справжню небезпеку на твердиню Махника створили гості в 49-ій хвилині, коли воротареві „Ч.Січі" треба було кулакувати несподіваний м'яч понад поперечку. Після корнерового викопу січовики знову перебрали цілковиту ініціятиву, яку втримали до закінчення зустрічі. Чергові ґолі заган (16-ій та 17-ій сезону) здобув Чижович в 50-ій і 70-ій хвилинах. Суддя Калаган не мав жодних труднощів у веденні цих завзятих, але фер - змагань. Склад „Ч. Січі": Махник, Попович-Каздоба - МкКлоскі - Савицький, Снилик - М. Німерчинський, Чайка - Чижович - В. Німерчинський - Рада, (Саварин, Понось, Сольчаник).

Вершок табелі АФЛіґи:

	точки:	ворота:
Ч. Січ	20:2	33:8
Тризуб	18:4	40:8
Рома СК	16:2	33:11
Гартфорд СК	14:6	28:16

Чорноморська Січ (юнаки) — Бейон Юнайтед (юнаки) 9:0

В передзмагу юнаки „Ч. Січі„ розгромили своїх одноліткiв зі сусіднього Бейону в мистецьких змаганнях Футбольної Ліґи Юнаків Стейту Ню Джерзі 9:0. Ґолі стрілили: Лісевич 2, Смук 2, Качмар 2, Дефіліпіс, Арсна і Гозій. Після цієї виграної юнаки „Ч. Січі" перейняли перше місце в показнику табелі гор.

О. Твардовський

УСК — „МІНЕРВА ПФ." 1:0

В неділю, 13-го березня здобув УСК Ню Йорк заслужену перемогу 1 : 0 у мистецьких змаганнях „Великої Десятки". У першій півгрі дружина УСК'у сильно обстрілювала ворота „Мінерви", яка завзято оборонялася. Через брак зрозуміння між змагунами УСК прогайнував дві добрі нагоди здобути ворота ще до перерви. Внаслідок гострої гри „Мінерви", потерпів сильну контузію Норман Янґ, якого знесли з грища, та Дімейн, який залишився надалі як статист. Н. Янґа заступив досить добре Цап. Друга півгра позначилася дальшими наступами УСК-у, проти яких господарі вели розпучливу оборону і обмежувалися лише до випадів. Дружина УСК-у вела гарну на око і технічну гру, але акції нападу були мало продуктивними, бо змагуни надто часто бавилися м'ячем і непотрібно його придержували. Довгоочікуваний ворітний успіх прийшов з акції Дімейн - Пирдон, коли гарну подачу Дімейна добив Пирдон, посилаючи ударом голови м'яч вдолину попри розгубленого воротаря.

І. Дзядів

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ПЕТ. ДОВЕРС 4:1

Джерзі Сити, 17-го березня. — „Чорноморська Січ" вирішила у свою користь восьмі змагання сімкового футбольного турніру Шейфера з дружиною „Петерсон Доверс". Вже в першій півгрі січовики вели 2 : 0 зі стрілів Понося і Чижовича. Після перерви два дальші голі здобули Каздоба і Рада. При стані 4 : 0 стрілили італійці з Петерсону одинокі ворота. „Чорноморській Січі" треба перемогти останнього і найсильнішого суперника Гобокен ФК, щоб здобути чемпіонат, трофеї і найвищу грошову нагороду. Перед змаганнями „Ч. Січі" вручив представник броварень Шейфера чашу найкращого змагуна попереднього вечора Зенонові Сниликові.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „РОМА 0:2 (недокінчені)

Вейн, 20-го березня. — На ці повторені змагання (неоправдане рішення АФЛіґи) вислала Ліґа знову суддю Будано, який так невдачно повів попередні перервані змагання. Будано старався догодити італійцям і поробив знову багато разючих односторонніх рішень, які викликали хаос та друге недокінчення змагань. Його злісні спори зі змагунами і навіть неповажні погрози на адресу поодиноких змагунів „Січі" обурили навіть найбільше невтральних глядачів, в тому числі теж приявних на змаганнях поліцистів (Арнольд Екер). Будано зарядив безпідставного карного до „Ч. Січі" вже на 6-ій хвилині гри, а другі ворота признав з великою радістю (аж сплеснув у долоні), не зважаючи на те, що італійці копали лежачого з м'ячем воротаря Мажника, щоб запхати м'яч до воріт. Без будь-якого попередження суддя виключив вже по перших воротах капітана „Ч. Січі" Каздобу, а протести проти других воріт закінчилися усуненням ще одного змагуна, цим разом воротаря Махника.

Граючи в дев'ятку, січовики вповні дорівнювали суперникам і мали ряд нагод здобути ворота. На 19-ій хвилині другої півгри група горячокровних італійців вбігла на грище і заатакувала змагуна „Ч. Січі", у відповідь на що ввійшли на грище теж українські глядачі для захисту своїх змагунів. Покликана поліція не змогла опанувати ситуації і наказала перервати змагання.

Справу розглядатиме Екзекутива АФЛіґи і футбольний Союз ЗДА. Можна сподіватися, що „невдаха" Будано робитиме все, щоб оправдати себе і пошкодити нашій дружині. Не є ясним становище АФЛіґи, яка не лише зламала свій правильник, коли наказала повторювати попередні перервані змагання, але ще вислала на повторену зустріч цього самого суддю Будана. Немає сумніву, що такий суддя не приносить користи розвиткові футболу і шкодить поважній організації, якою є АФЛіґа.

Юнаки „Чорноморської Січі" перемогли 3 : 2 однолітків дружини „Сант Пол" і задержали цією заслуженою виграною перше місце в табелі. Ворота здобули: Гура, Смук і Башерів. Крім них на вирізнення заслуговує Качмар, який був найкращим на грищі.

О. Твардовський

Посмертні згадки

ГРИГОРІЙ РУБАС, довголітній член Тов. Запор. Січ, Відд. 67 УНС в Ансонія, Конн., помер 20-го лютого 1966. Уроджений в селі Кудобільце, пов. Зборів. До Америки приїхав 52 роки тому, до УНС приступив 1923-го р. Залишив в смутку дружину Марію, доньку Марію, і внуку Дебі. Похорон відбувся 23-го лютого з церкви св. Петра і Павла в Ансонії, а опісля на цвинтар св. Петра і Павла в Дербі, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Полюк, секр.

ГРИГОРІЙ ЧОРНОМАЗ, довголітній член Бр. св. Арх. Михаїла, Відд. 357 Нортгумберланд, Пенсильванія, помер на удар серця 9-го січня 1966 р. на 72 році життя. Покійний походив із села Грусинівка, повіт Тернопіль. Полишив у смутку жену Марію, 3 сини Миколу, Ігната, Петра, одну дочку Марію зам. Каліновський, 17 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 11 січня з Укр. Кат. Церкви Преображення Господнього у Шамокін при участи рідних і знайомих на цвинтар Шамокін.

Вічна Йому Пам'ять!
Степан Возний, секр.

Розшуки

Мама — Зах. Україна, пошукує свойого сина **ЄВГЕНА КУШЛИКА** із Калуш-Загір'я, восв. Станиславів, про якого не має вістей від 1944 р. Всіх знайомих, або його самого проситься відгукнутись на адресу:
Т. КОГУТ
1812 Weston Rd.
Weston, Ont. Canada

ПАЙЗУ СВАНТКО зі села Граб, почта Кремтна, пов. Ясло, Лемківщина, яка перебувала в Німеччині на французькій зоні пошукує сестра
АННА БАЙСА
18 Edward Street
Cohoes, N.Y., U.S.A.
Канадійські газети прошу передрукувати.

Степан Клаптій пошукує свою тету **МАРТУ МАҐЕРКУ,** або її сина **Володимира.** Вони жили в Нюарку, Н.Дж. Хто подасть їх адресу одержить винагороду, або вони самі прошу писати на адресу: **STEPAN KLAPTIY, 159 W. 16th Street, Northampton, Pa., U.S.A.**

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1966 р.:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Річні Загаль Збори Відділу 424 о 12:30 год. дня. Місце зборів — нижня заля церкви Св. Покрови, 2225 N. Masher Street. — В. Гасюк, секр.

ТАРЗАН, ч. 5 596. Ненависть Білла Луміса . . .

PLATT TURNED ANGRILY TO THE HUNTER. "YOU WERE HIRED TO FIND MY SON, NOT DIAMONDS—GO!"
"DON'T DISMISS ME HERE, UNARMED—IT WOULD BE MURDER!"
"VERY WELL," SAID SAM REGRETFULLY. THUS, BILL LOOMIS, THE GUIDE, WAS ALLOWED TO STAY—AND HIS SMOLDERING HATRED FOR THE WHITE GIANT STAYED, TOO!!

Плетт злющо звернувся до ловця. — Вас найняли на те, щоб знайти мого сина, а не діяманти . . . Йди!

— Не звільняйте мене тут, неозброєного . . . Та ж це вбивство!

— Гаразд, — сказав Сем, сповнений жалю. І так Білл Луміс, провідник міг залишитися. І також залишилася його прихована ненависть до білого великана.